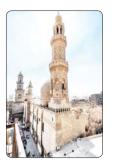

Дэтхэнэ сабийми еІльІлой

2-нэ нап.

Къншрахьэжьам

СулътІан Бэркъукъу -тыжджем и **МЫДРИСЭ**

3-нэ нап.

СурэтыщІмодельер цІэрыІуэ СтІащ Юрэ

4-нэ нап. >

Nº116 (24.242)

adyghe@mail.ru ● 2021 гъэм фокІадэм (сентябрым) и 28, гъубж ● Тхьэмахуэм щэ къыдокІ ● И уасэр зы тумэнщ ● adyghepsale.ru

Си лэжьыгъэхэм укъызыхураджэр мамырыгъэмрэ зэгурыГуэмрэщ

Къэралри дунейри зэтезыІыгъэхэр

КъБР-м и Ізтащхьз Кіцэкіцэ Казбек Терскол и къегъэлакіцэхэм яхуэзащ

Іуащхьэмахуэ лъапэ щыІащ икіи Уры-сейм и МЧС-м и къэлъыхъуакіуэ-къегъэлакіуэ гупым и хэщіапіэу Терскол дэтым зэіущіэ щригъэкіуэкіащ.

КІУЭКІУЭ Казбек псом япэу фІыщІэ хэха яхуищіащ метр минитхум щіигъукіэ къуршым дэкІа нэужь гузэвэгъуэм хэхуа туристхэр, дунейр егъэлеяуэ зэlыхьа пэтми, къэзыгъуэтыжыфа икіи ахэр Іуащхьэмахуэ къезышэхыжа къегъэлакІуэхэм. Зэіущіэм щіэсащ ещанэ класс зиіэ къегъэлакіуэхэу Азаматов Рамазанрэ Стороженкэ Михаилрэ, етіуанэ класс зиіэ къегъэлакіуэ **цинделиани бекэ**, япэ класс зиіэ къегъэлакіуэ Хаджиев Анзор, къегъэлакІуэхэу Аттаев Ислъамрэ Байдаев Къуанчрэ «Эльбрус» зыщагъэпсэху-узыншагъэр щызэтрагъэувэж урысейпсо комплексым и лэжьакіуэхэу лэжьыгъэхэмкіэ унафэщі Апсулаев Арсен, къегъэлакіуэ Іэщіагъэлі гупым я унафэщіым и къўэдзэ Акбулатов Азамат, къегъэлакІуэ Водолазкин Алексей сымэ.

«Сигуми си псэми къабгъэдэкlыу фlыщіэ фхузощі щхьэмыгъазэу фи іэнатіэм фызэрыпэрытым, иужьрейуэ евгъэкІуэкіа къегъэлакіуэ іуэхур ехъуліэныгъэкіэ зэрызэфІэвгъэкІам папщІэ. Фи лІыгъэр мыхъуатэмэ, гъуэгу утеувэнкІэ дунейм и щытыкІэр егъэлеяуэ шынагъуэу зэрыщытым фыкъигъэдзыхатэмэ, а гузэвэгъуэм нэхъыбэж хэкІуэдэнут. Фэ фхуэдэ ціыху лъэщхэрщ иджыпсту ди къэралри зэрыщыту дуней псори зэтезыІыгъэр.

КъБР-м и Парламентым и

УнафэщІ Егоровэ Татьянэ

иджыблагъэ иригъэкіуэкіа

зи чэзу зэlущіэм щытепсэ-

лъэхьащ Къэбэрдей-Балъ-

къэрым коронавирус узы-

фэм зыщимыубгъун щхьэкіэ ирагъэкіуэкі лэжьыгъэм.

КъБР-м узыншагъэр хъу-

мэнымкіэ и министр Къалэ-

батэ Рустам депутатхэр щи-

узыфэм щегэээу республи-

коронавирус

гъэгъуэзащ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ИпэжыпІэкІэ фэ фхуэдэхэрщ цІыху хахуэ-Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек иджыблагьэ хэр, гузэвэгьуэ хэхуахэм защіэзыгьэкъуэнухэр иджыри зэрыщыІэр зыщывмыгъэгъупщэ», - жиlащ къегъэлакlуэхэм яхуэгъэзауэ Кіуэкіуэ Казбек.

А махуэ дыдэм республикэм и Іэтащ-хьэм иригъэкіуэкіащ КъБР-м и Правительствэм и Унафэщіым и япэ къуэдзэ Къуныжь МуІзед, КъБР-м и Парламентым и Унафэщіым и къуэдзэ Жанатаев Салим, Урысейм и МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыІэм и унафэщІ Надёжин Михаил, КъБР-м транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмкІэ и министр Дыщэкі Аслъэн, КъБР-м курортхэмрэ зэраlэщіэкіар. Къапщтэмэ, гупыр зэры туризмэмкіэ и министр Щоджэнціыкіу хъуу щыта бжыгъэм тепщіыхьмэ, абыхэм Іvащхьэмахуэ муниципальнэ мурат, районым и щІыналъэ администрацэм и атІэми дунейм и щытыкІэр нэгъэсауэ Соттаев Къурмэн, Урысейм и МЧС-м Іуащхьэмахуэ лъапэ щыІэ и къэлъыхъуакІуэ-къегъэлакІуэ отрядым и унафэщІ Гулиев Абдуллэхь, «Кавказ Ищхъэрэм и курортхэр» акционер зэгухьэныгъэм и генеральнэ директор **ТІымыжь** Хьэсэн, абы и къуэдзэ Беккаев Хьисэ, «Іуащхьэмахуэ лъапэ» лъэпкъ парк» федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапіэм и унафэщіым и къалэнхэр зыгъэзащіэ Чочаев Малик сымэ зыхэта зэіущіэ.

Абыхэм ящІыгъуу КІуэкІуэ Казбек зэпкърихащ иджыблагъэ къуршым къыщыхъуа гузэвэгъуэр къызыхэкІа щхьэусыгъуэхэр, апхуэдэу туристхэм ди къуршхэм шынагъуэ къащытемыгъэхьэнымкІэ адэкіэ зэфіэгъэкіыпхъэхэр, абы и лъэныкъуэкІэ хабзэ мардэхэр гъэтэмэ-

мыжын зэрыхуейр. Надёжин Михаил утыку кърихьащ туристхэм шынагъуэ къатемыгъэхьэным и лъэныкъуэкІэ зэфІэгъэкІыпхъэу къилъытэхэр. А́бы къыхигъэщхьэхукlащ иужьрей зэманым Іуащхьэмахуэ дэкlыну, абы и лъапэм зыщагъэпсэхуну къакІуэхэм я бжыгъэм псынщІзу зэрыхэхъуэр. Апхуэдэ зыгъэпсэхуактуэхэм коммерческэ хабзэм тету ядолажьэ щІыналъэ зэмылІэужьыгъуэхэм щыіэ іуэхущіапіэ куэд. Абы къыхэкІыу, гугъуехьхэр къыщыкъуэкІам деж туристхэр дэГэпыкъуэгъуншэу къуршым къинэнкіэ шынагъуэ щыіэщ, сыту жыпІэмэ, гъуэгугъэлъагъуэу гупхэр езышажьэхэм яхэтщ а ІэщІагъэм хуэмыщІахэр. Иджыпсту къэралым щыІэкъым туристхэр къезышэкІ гъуэгу гъэлъагъуэхэм, езы туристхэм яІэн хуей зэфІэкІымрэ узыншагъэмрэ пыухыкlауэ зыубзыху хабзэ мардэхэр. Куэдрэ къохъу сурэт дахэхэр щытрахын папщІэ мы Іуэхум зыхуэзымыгъэхьэзыра цІыхухэр Іуащхьэма хуэ дэкІыну щежьэ.

«Іуащхьэмахуэ дэкІын ипэкІэ дэтхэнэ зыри махуипщі нэхърэ мынэхъ мащіэкіэ мы щІыпіэм щыіэн икіи гъуэгуанэм зыхуигъэхьэзырын хуейш. Ауэ туризмэмкІэ фирмэхэм цІыхухэр махуищ-плІым тещІыхьауэ къагъакіуэ, ар къызэремызэгъыр, зэрышынагъуэр кърамыдзэу. Законкіэ къэщтэн хуейуэ къызолъытэ мы лэжьыгъэм пыщІа фирмэхэм я аттестацэр фіэкіыпіэ имыізу ирагъэкіуэкіыну», жиlащ абы. Надёжин Михаил къыхигъэщхьэхук ащ гупхэм я гъуэгугъэлъагъуэхэр зэрагъэхьэзырым хэхауэ егугъупхъэу къызэрилъытэр икІи абыхэм я Іэщіагъэр МЧС-м къулыкъу щызыщіэхэм я зэфіэкіыр къызэрапщытэм ещхьу зэпымыууэ къапщытэну законкіэ зэрыщіэ-

гъэбыдапхъэр. Гулиев Абдуллэхь зэрыжиlамкlэ, гъуэгугъэлъагъуэхэр щагъэхьэзыр еджапіэ Терскол къыщызэіуахатэмэ, ахэр тэмэму лэжьыгъэм хуагъэхьэзырыфынут къегъэлакІуэ отрядым хэтхэм. Къэпсалъэм къыхигъэщхьэхукІащ гузэвэгъуэ хэхуа иужьрей гупыр гъуэгу щытеувам гу лъамытэу куэд къызэрынар, щыуагъэхэр гъуэгугъэлъагъуэхэр ирикъуу ятакъым этащхьэм и къалэнхэр зыгъэзащІэ къалъытакъым, ямыцІыху щІыпІэм зэрызыщаІыгъын хуей щІыкІэм нэхъыбапІэр щыгъуазэу шытакъым.

КІуэкІуэ Казбек КъБР-м и Правительствэм къалэн щищащ къуршхэм зыщызыгъэпсэхуну къакіуэ туристхэм шынагъуэ къатемыгъэхьэным хуэгъэза Іуэхухэр зыубзыхун, хабзэ мардэхэр гъэ-тэмэмынымкіэ зыхуэфащэ Іуэхухэр зэхэзылъхьэн лэжьакіуэ гуп икіэщіыпіэкІэ кызэригъэпэщыну. «Къуршхэм зыщыгъэпсэхуным пыщІа хабзэхэр гъэткІииным и мурадыр зыщ - ди туристхэм шынагъуэ къатемыгъэхьэнырщ», - къыхигъэщхьэхукІащ Къэбэрдей-Балкъэрым

> КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

● КъБР-м и Парламентым

Уз зэрыц алэм щытопсэлъыхь

кэм сымаджэщи 4 къызэрыщызэlуахар, псоми зэхэту гъуэлъыпlэ 685-рэ (537-м кислород пыщіащ) щіэтщ. КъищынэмыщІауэ, узыфэр къыщахутэ амбулатори 3 мэ-ШыщхьэуІум и кум къыщыщіэдзауэ фокіадэм ику пщіон-

дэ коронавирусым ирисымаджэхэм я бжыгъэр нэхъ мащіэ хъууэрэ екіуэкіащ, арщхьэкІэ иужьрей тхьэмахуэм къахутащ ахэр нэхъыбэ зэрыхъужыр. Къалэбатэм зэрыжи амк Іэ,

фокlадэм и 23-м ирихьэлlэу сымаджэщхэм зыщагъэхъуж цІыху 571-м (абы щыщу 8-р сабийщ). СымаджэщиплІми реанимацэ къудамэхэм ціыху 73-рэ щіэлъщ, ИВЛ-м цІыхуи 9 пащІащ, НИВЛ-м цІыху 46-рэ. Пандемиер къызэрежьэрэ сымаджэщхэм къыщІатхыкІыжащ цІыху 28418-рэ, абыхэм ящыщу цІыху мини 10-рэ 208-р - 2021

Фокlадэм и 23-м ирихьэлlэу, амбулаторнэу зызыгъэхъужхэм я бжыгъэр 923-рэ мэхъу, медицинэ кІэлъыплъыныгъэм цІыху 4 244-рэ щІэтщ (абы щыщу 1688-р сабийщ).

Коронавирусым епха упщІэ зијэхэр здэпсалъэ хъуну телефон номер къызэригъэпэ- егъэбыдылащ.

мэнымкІэ и министерствэм: (8662) 40-15-65; зыуэ щыт телефо́н номер 122.

Министрыр тепсэлъыхьащ медицинэ лэжьакіуэхэм зэрызыщІагъакъуэ ахъшэхэм, Іуэхущіапіэхэр зэіузэпэщ щіынымкІэ зэлэжьхэм, Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэухэр хущхъуэкІэ къызэрызэрагъэпэщым.

Къалэбатэр къытеувыІащ коронавирусым пэщІэт вакцинэр республикэм щыпсэухэм зэрызыхрагъалъхьэ щІыкІэми. Махуэ къэс сыхьэти 8.00-м къыщыщІэдзауэ 20.00 пщІондэ вакцинэр щыхаІу пункту 82-рэ мэлажьэ. Ахэр медицинэ ІуэхущІапІэ 15-м

58-м я лэжьыгъэм пащэ. Мы зэманым ирихьэл эу,

Къэбэрдей-Балъкъэрым «Гам -Ковид-Вак» вакцинэм хуэдэу 185242-рэ къыІэрыхьащ, «Эпи-ВакКорона»-у - 6820-рэ, «КовиВак» вакцинэу - 3900-рэ, «СпутникЛайт»-у - 70088-рэ.

Япэ компонентыр зыхрагъэлъхьащ ціыхуи 169588-м, етІуанэр - 137355-м. Ар къагъэкІуа вакцинэм и процент 63,7рэ мэхъу.

КъБР-м «Роспотребнадзор»-м и управленэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыІэм и унафэщІ Пагуэ Жыраслъэн жи ащ коронави- вакцинэм и мыхьэнэм хэгъэрусым ехьэліауэ щытыкіэр иджыпсту зэрыгугъур. Ар теп-Апхуэдэуи сэлъыхьащ сымаджэу ятхащащ КъБР-м Узыншагъэр хъу- вакцинэ зыщІ мобильнэ гуп хэм, хамэ къэралхэм щыІауэ

къэкІуэжхэм республикэм драгъэкіуэкі лэжьыгъэм.

Къэпсэлъам къыхигъэщащ пыхусыхум и палъэр къызэрысыр къэлъытауэ, гриппымрэ Covid-19-мрэ зэхагъэкІыфыным мыхьэнэшхуэ зэри-Іэр. Япэ махуэхэм узыфэхэр зэщхьщи, лабораторэ къэпщытэныгъэхэр игъуэм ящІыу,

хуейщ. ЗэІущІэм къыщыпсэлъащ СПИД-мрэ узыфэ зэрыціалэхэмрэ пэщіэтынымкіэ Іуэхушаппым и дохутыр нэхъыщхьэ Иуан Маринэ.

адэкІэ зэрызэІэзэнум хэтын

Депутатхэр щІэупщІащ вакцинэр зэращі щіыкіэм, амбулаторнэ сымаджэхэм хущхъуэкІэ зэрызыщІагъакъуэм сымаджэ коронавирусым ирихъухэм я бжыгъэр щехуэхыжыну хуагъэфащэ палъэм, нэгъуэщІхэми.

КъБР-м и Парламентым и УнафэщІым и къуэдзэ **Жана**таев Салим щі эупщіащ вакцинэ езыгъэщ ахэм ящыщу сымаджэ хъуам и бжыгъэм. Пагуэ Жыраслъэн жиlащ лабораторэр щыхьэт техъуауэ апхуэдэхэр проценти 2 - 2,5-рэ зэрыхъур.

Егоровэ Татьянэ къыхигъэщащ КъБР-м и Парламентым и Президиумым хэтхэм я процент 90-м, Аппаратым хэтхэмрэ я депутатхэмрэ я процент 70-м вакцинэр зэрырагъэщІар.

Егоровэм КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкІэ и министрым зыщыхуигъазэм дохутыр псоми фіыщіэ зэрахуищіыр жиІащ, апхуэдэуи дыщІигъуащ цІыхухэр зыхуэсакъыжыным адэкІи къыхуеджэн, гъуэзэн зэрыхуейр.

> КъБР-м и Парламентым и пресс-Іуэхущіапіэ.

Нэмысыр, лІыгъэр телъхьэу щІыгъущи, къафщтэ!

«...Цей хужь! Уэ лІыгъэм щауэр хубогъасэ, Бгъэм хуэдэу уардэу шыбгым

Уи бзыпхъэр сэркІэ къыхахами. Зэры-Кавказу ухуэфІыпсщ!» МэшбащІэ Исхьэкъ.

Адыгэ фащэм и махуэм ирихьэлІэу Къэбэрдей-Балъкъэрым гуфІэгъуэ дауэдапщэхэр къыщаіэт, абы и тхыдэм, иіа теплъэм мыхьэнэм теухуа дерсхэр еджапіэхэм щрагъэкіуэкі, фильмхэмрэ нэтынхэмрэ телеканалхэм щагъэлъагъуэ.

ВЭСЭМАХУЭ Адыгэ фащэм и махуэр ХьэтІохъущокъуэм и жыг рымрэ КъБР-м Егъэджэныгъэмрэ АфІзунэ Лиуан сымэ. щІэныгъэмкІэ и министерствэм и ныгъэмрэ щіэныгъэмкіэ и министерствэм и лэжьакІуэ Мыз Зали- Марие. нэрэ «АмикС» театрым и унафэщІ Къул Амиррэ.

щІэныгъэкІэ мэпсэу. Апхуэдэуи унафэщІ Ахметов Артур. мэхъу. Ауэ, ди лъэпкъ литератугъуэр», - жиlащ Мыз Залинэ.

хъуащ. Гупсысэ зэкlэлъыхьа зи фlэкlым» усэр. тхыгъэхэм къыхэщ щІалэгъуалэр закъуэт акъуэщ. Абыхэм я усэхэри щ эзыхъумэ къудейр аракъым, хагъэхьащ усэеджэ зэхыхьэм.

дей-Балъкъэр къэрал университе- усакІуэшхуэхэм. Апхуэдэщ Мэшба- тримыхыу. тым Адыгэ щэнхабзэмкІэ и цент- щІэ Исхъэкъ, Хьэкъун Исуф,

КъБКъУ-м адыгэбзэмкІэ и къулъэпкъ къудамэмрэ зэгъусэу дамэм и студент Молэ Миланэ кіуэкіакъым апхуэдиз ліэщіыусэеджэ къызэрагъэпэщащ. А къеджащ МэшбащІэм и «Адыгэ гъуэм. Адыгэ лъэпкъми зызэризэхыхьэм усэхэм къыщеджащ рес- цей» усэм. «Сыкъоуш аргуэру хъуэкІыу, зэманым декІуу и публикэм и Іэнатіэ зэмыліэужьы- жьыуэ» зыфіищауэ Лъостэн Музэ гъуэхэр щызыlыгъ, къулыкъу итха усэм зэхыхьэм къекlуэлlахэр зэхуэмыдэхэр езыхьэкІхэр, сту- щигъэгъуэзащ Къубэ-Тэбэ къуадентхэр. школакІуэхэр. Махуэш- жэм и курыт еджапІэм щеджэ Бахуэм ехьэліа гуфіэгъуэ зэіущіэр гъэтыр Зурианнэ. Нало Заур «ХъыирагъэкІуэкІащ КъБР-м Егъэджэ- ринэ» и ІэдакъэщІэкІыр утыку кърихьащ налшыкдэс Къардэн

Адыгэ фащэм и махуэр къыдда-

рэхэм я гугъу пщіымэ, ди тхакіуэ- къищынэмыщіауэ, усэеджэм хэ- ис лъэпкъ псоми щатіэгъэн щіадхэм, усак уэхэм, щ эныгъэл хэм я тащ къулыкъущ эхэри. Шэрэдж защ. Абы Къэбэрдейр Кавказым тхыгъэхэр къызэщІэкъуауэ интер- куейм и Іэтащхьэм и къуэдзэ унафэ щызэрихьэу зэрыщытри нертым зэкІэ ущрихьэлІэнукъым, Ефэнды Терезэ утыкум кърихьащ щхьэусыгъуэ хуэхъуащ. Ауэ афІэкlапэ-лъапэ фlэкlа. Абыхэм лъы- тхэн зэрыщlидзэрэ куэд мыщlа, хъуэ ціыхухэм зыхуейр ямыгъуэт- ауэ тхыгъэ купщіафіэхэр зи іэдамэ, библиотекэм кіуэнукъым. Ди къэ къыщіэкі Къущхьэ Роберт и лъэпкъ усэхэр нэхъыбэм зэхед- «Пщэдджыжь дыгъэпс» усэр. гъэхын мурадщ нобэ ди щхьэусы- Бахъсэн куей щІыналъэ администрацэм и Іэтащхьэ, адыгэ лъэпкъ КІыщокъуэ Алим, КІуащ БетІал, Іуэхухэм сыт щыгъуи жыджэру хэт Бештокъуэ Хьэбас, Ацкъан Рус- Мамхэгъ Хьэчим узыІэпишэу дылъан, нэгъуэщІхэми хуэдэ усыгъэ щІигъэдэІуащ КІыщокъуэ Алим и нэс зи Іэдакъэщіэкіхэр нэхъ мащіэ «Сыкіуэнт нэхъ псынщіэу схузэ-

Адыгэ фащэм къикІыр уи щІыфэ атІэ дахагъэщ, уардагъэщ, бжьыСи лъэпкъ адыгэу ЛІыгъэр зыдалъагъум Лъэпкъ куэд къехъуапсэу ЩитІэгъэфырт фащэ: И цей Іэщхьэхъум Дыжьынхэр шынэдзэу, Къыхэплъ.

А псори Зигу ирихьхэм къащтащ фащэу. Джэгу ирихохьэ, Ирихэтщ махуэшхуэм... А фащэм хэт къехъуапсэми СолъэІур:

Нэмысыр, лІыгъэр телъхьэу щІыгъущи,

Къафщтэ!

ЖЫЛАСЭ Замир ейщ.

Дунейм тет лъэпкъ куэдым къадэгъуэгурыкІуа фащэхэм зэхъуэкІыныгъэ гуэрхэри имыгъуэту къефащэкій, и псэукіэкій къйкіуащ и тхыдэ кІыхьыр - гъунэгъухэм ядэплъейуэрэ нэхъыфІыр къищтэу, езыри ядэгуашэу, нэхъри игъэда-

Хъан-Джэрий СулътІан итхат: «Адыгэ цейм дахагъэрэ тыншагъкІэ къытекІуэн щыгъын Азием и мызакъузу, щІзныгъэм фІыуэ зыгъэлъэпіэну усэеджэм кърихьэ- щиужьа, уегупсысмэ, кіыфіыгъэм «Щхьэ мыконцертрэ, щхьэ ліащ нэгъуэщі лъэпкъхэм къыхэ- хэт лъэпкъым елъытауэ, псори нэусэеджэ зэхэвубла жызыІи щыІэу кІахэри. Апхуэдэу Гугъуэт Заремэ и хъыфІу зыбгъэдэлъын хуей ЕврокъыщІэкІынщ. Абы щхьэусыгъуэ усэм удригъэхьэхырт Дзэлыкъуэ пэми щыслъэгъуакъым. Ар лІы зыбжанэ иІэщ. Нобэ дунейм къы- районым щыщ Гороженкэ Анге- нэсым и дамыгъэт, зыщыгъым и щыхъу зэхъуэкІыныгъэхэм уимы- линэ. Мыкъуэжь Анатолэ «Сэ цІы- щхьэр лъагэу иригъэІэтрэ щыпгъэгулэзу къанэркъым. Ціыхум хуу сыкъэнэнущ» и тхыгъэр адыгэ- къагъыр къыпкъригъэщу. Ціыхутхылъыр къыщищтэр зэзэмызэщ, бзэкІэ игъэІуащ КъБКъУ-м Балъ- хъум щыгъыныр зэрыщытыпхъэу интернет хъыбаркlэ, абы къриха къэр щэнхабзэмкlэ и центрым и ибжым цейр апхуэдизкlэ техуэрт, къилъыхъуэ псори хигъуатэрти. Студентхэмрэ школакІуэхэмрэ XVIII лІэщІыгъуэм и кІэм Кавказым кІа хэмылъамэ, дауэ ар XIX лІэщІыгъуэм Куржыми, Азербайджанми, ермэлыхэми я дежи нэсынт?» Жэуапыр Де Бесс Жан-Шарль и деж къыщыдогъуэт: «Адыгэхэм я щыгъыныр сыт нэхъри нэхъыфІу шы тесынымрэ зауэ ІуэхукІэ зекІуэ урежьэнымрэ хуэщІащ».

Бгырыпхым щІэпхат дыжьын

Тхыгъэри сурэтхэри

Япэ Дунейпсо турист зэгухьэныгъэр 1925 гъэм Абдежым къэунэхуащ. къыщыщіэдзауэ, щіыпіаплъэхэм я зэзыгъэују «хасэм» и хэщіапіэ нэхъыщхьэр щіыпіэ куэдым къыщыщІидзащ. Мы зэманым ар здэщыІэр Испанием и къалащхьэ Мадридщ.

ТХЫДЭ мыжыжьэр щыхьэт зэрытехъуэмкІэ, Испанием щыІэ Торремолинос къалэ цІыкІум Дунейпсо турист зэгухьэныгъэм и Ассамблее Нэхъыщхьэу 1979 гъэм щызэхашам хэтхэм, зыплъыхьакІуэхэр щІыуэпсым дезыгъэхьэх Іуэхугъуэхэм хуэфащэ гулъытэ хуэщІын зэрыхуейр къалъытэри, «Туризмэм и дунейпсо махуэ» зыфlащар хэгъэунэхукІыным ехьэліауэ унафэ къыщащтат. Илъэс фіэкіа дэмыкіыу, фокіадэм и 27-р лъэпкъ шхыныгъуэхэр ща-Туризмэм и дунейпсо ма- гъэхьэзыр, ахэр абдежым тепсэлъыхь махуэр гъэлъэхуэу ЩІы хъурейм тет къэралхэм я нэхъыбапІэм къыщалъытащ.

гъэкіуэкі щіыпіэ дахэхэм, я фіэфіхэм я гуфіэгъуэ зэіущІэхэр, фестивалхэр. Апкъыщызэрагъэпэщ.

лъандэрэ, Туризмэм и ма- рыхъуари. хуэр Іэтауэ нэхъ щагъэлъапіэри, гулъытэ хэіэтыкіа абы нэхъ щыхуащ ри а Гуэхур япэ хэха гуэрым зыщигъэпсэдыдэу къыщыхалъхьа Испа- хун е и нэгу зыщригъэужьын ниерщ, нэхъ пыухыкауэ папща, и гъаща псом кърижытіэмэ, ищхьэкіэ зи ціэ убыдэу зэ нэхъ мыхъуми и Абы и уэрамхэм мы махуэм щхьэр щримыгъэщІа, ауэ фащэ зэмыфэгъухэмкіэ зэ-щыхуэпыкіа ціыхухэр иро-«турист» къыфіащыну къыщыхуэпыкІа цІыхухэр ирокіуэ, макъамэхэр къыщоју, адэкіэ-мыдэкіэ шызэіушіэщызэрихьэлІэ къалэдэсхэр къыщызэдофэ, шы гъэшІэрэшІахэр гъэджэгу, теплъэгъуэ телъыджэхэм ціыхухэр іуа- лъыщіагъэхьэ, шыціэрыіуэ пщафіэ нэ- щіэльын и чэтэн унэ ціыхъыфіхэм Торремолинос и кіур, хуэхьэзырыххэў, и щіыб нэхъыщхьэхэм илъу.

Дунейм щыхъыбархэр

Партхэр **ЗОНЫКЪУЭКЪУ**

Германием и хэхакІуэ комиссэ нэхъыщхьэм къызэритамкіэ, фокіадэм и 26-м къэралым щекіуэкіа парламент хэхыныгъэхэм щытекІуащ социал-демократ партыр - Іэ зыІэтахэм я Іыхьэ пліанэм щіигъур абыхэм я телъхьэу къыщіэкіащ.

КЪЭРАЛЫМ и иджырей канцлер Меркель Ангелэ и телъхьэ ХДС/ХСС партым иІэр процент 24,1-рэщ. Политологхэм къыхагъэщ партыр къызэрыунэхурэ абы нэхърэ нэхъ мащіэ із зэрыхуамыІэтар, ар правительствэм и унафэщІым дзыхь зэрыхуамыщіыжым и щы-

хьэтуй къалъытэ. Германием и иджырей парламентым цІыху 735-рэ хэтынущ, нэхъапэм зэрышыта 709-м и піэкіэ. Зэкіэ къызэратамкІэ, мандат 206 СДПГ-м, XДС/XСС-м - 196-р, «Щхъуантіэхэм» - 118-р, Демократие парт щхьэхуитым -92-р, «Альтернатива для Германии» - 84-р, Сэмэгухэм

я партым - 39-р ялъысынущ. ЗэкІэ наІуэ къэхъуакъым илъэс 16-кlэ канцлеру щыта Меркель текімэ, абы и піэм иувэнур хэтми - а къулыкъум папщіэ зоныкъуэкъў къэралым финансхэмкІэ и министр Шольц Олафрэ ХДС/ ХСС партым и унафэщІ Лашет Арминрэ.

Европэм щынэхъ ин дыдэ

Пензэ областым иджыкъыщызэІуахащ благъэ гуэгушылым елэжьыну Іуэхущіапіэшхуэ. Европэм щынэхъ ин дыдэ заводым Іэнатіэ щагъуэтащ ціыху 700-м, зы жэщ-махуэм продукцэ тонн 303-рэ къыщыщіагъэкіынущ.

ДУНЕЙ псом щыцІэрыІуэ, цІыху минипщІ щылажьэ «Дамате» компанием и проекткіэ яухуа Іуэхущіапіэм сом мелардигъу текІуэдащ, продукцэ лізужьыгъуищэ къыщіигъэкіыным хуэщіащ.

Къыщрахьэжьам ефІэкІыжу

пІэным къэралхэм я зэхуаку

дэлъ зэхущытыкІэр ирегъэ-

фіакіуэ, лъэпкъхэм я шэн-

хабзэхэр нэхъ гъунэгъу зэхуещі, зэрешаліэ, дин зэ

цІыхухэр зэгурегъаІуэ. Къи-

мыдэкіэ, туризмэр къэрал-

хэм я экономикэм, я гъа-

щіэм псэщіэ хэзылъхьэж іэ-

ЗэрытщІэщи, зи гугъу тщІы ІэнатІэм хьэрычэт

Іуэхур къызэрыхыхьэрэ куэд щіащ. Гъэщіэгъуэнщ, ауэ,

ищхьэкІэ къызэрыхэдгъэ-

щащи, щІыпІаплъэрэ зы-

гъэпсэхуакІуэу къахуэкІуэ-

къищынэмыщІа, нэгъуэщІ

КъризэщІэткъуэжу къы-жытІэнщи, махуэ къэс зи

яужь ит Іуэхухэм закъыди-

гъахуэу, нэгъуэщІ мыхъуми,

къыпэгъунэгъу псы Іуфэм,

мэзым, губгъуэм, е нэхъ

жыжьэжу дыІэбэнщи, щалъ-

хуа хэкур нэхъ зыхуэкъулей и щІыпіэхэм зэ нэхъ мыхъу-

ми зи лъэр нэзыхусыф дэт-хэнэми хуэгъэзащ Туризмэм

КЪУМАХУЭ Аслъэн ейщ.

Къэрал саугъэтым и лау-

реат, УФ-м щэнхабзэмкіэ

щІыхь зиіэ и лэжьакіуэ

♦ 1951 гъэм къалъхуащ жы-

лагъуэ лэжьакІуэ, КъБР-ми

щіыхь зиіэ я лэжьакіуэ, Да-

гъыстэнми Ингушми гъуаз-

джэхэмкіэ щіыхь зиіэ я лэ-

жьакіуэ, педагогикэ щіэ-

Я

ШІДАА-м и член-коррес

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-тым зэритымкІэ, Налшык

пшэр техьэ-текІыу щыщыты-

уэшх къыщешхынущ. Хуа-бэр махуэм градус 11 - 13,

жэщым градуси 9 - 10 щы-

Фокладэм и 29,

♦Гум и дунейпсо махуэщ

♦ТхьэкІумэ, пэ, тэмакъ

узыфэхэр зэуэл ахэр зы-

гъэхъуж дохутырым и ма-

♦1650 гъэм дунейм щыяпэу Лондон къыщызэlуахащ нэ-

♦1829 гъэм Лондон къы-

щызэрагъэпэщащ Инджы-

лызым и полицэ ІуэхущІа-

піэр, Скотланд-Ярд зыфіа-

♦ 1887 гъэм Германием къы-

щызэрагъэпэщащ «Гам-

♦ 1907 гъэм Петербург къа-

лэм трамвайм лэжьэн щы-

♦ 1916 гъэм «Стандарт Ойл»

компаниер къызэзыгъэпэ-

ща Рокфеллер Джон ду-

нейм япэу мелардырыбжэ

♦ 1956 гъэм Совет Союзым

♦ 1807 гъэм къалъхуащ

адыгэ тхакІуэ, дзэ къулыкъу-

щіэу щыта **Къаз-Джэрий**

♦ 1921 гъэм къалъхуащ Совет Союзым и Ліыхъужь

Хьэбэчыр Умар. **♦ 1932 гъэм** къалъхуащ

кхъухьлъатэзехуэ, генерал-

лейтенант, Сирием и лІыхъужь **Аба́зэ Мамдухь**.

♦ 1960 гъэм къалъхуащ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым и актёр, КъБР-м

щіыхь зиіэ и артист Быдэ

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-тым зэритымкІэ, Налшык

пшэр техьэ-текІыу щыщыты-

уэшх къыщешхынущ. Хуа-

бэр махуэм градуси 9 - 10,

жэщым градуси 6 - 8 щыхъу-

піалъэ-піалъэкіэрэ

къыщызэрагъэпэщащ

уэм хэтахэм я комитет.

бург» футбол командэр.

чыхь щатх Іуэхущіаліэ.

піалъэ-піалъэкіэрэ

пондент **Бетыгъуэн Іэуес**.

къыхуахь

«къыщІэхъуапІэ»

къэрал

щыіэщ.

и махуэр.

СтІащ Юрэ.

ныгъэхэм

нущ,

хъунущ.

хуэщ

щІидзащ.

щыхъуащ.

СулътІан.

Хьэсэн.

нущ,

зезыхьэ

хэхъуэм

зымиІэ

закъуэтІакъуэхэри

Тхыгъэри сурэтри

щэнхабзэмкІэ

кандидат,

мылІэужьыгъуэ

малщ.

хэт къыщыхутэми щыІуагъахуэ.

ГъэщІэгъуэнщ, ауэ цІыхур Хабзэ зэрыхъуащи, а ма- и пІэ изымыгъэзагъэ къа-хуэм къалэ куэдым щра- руушхуэхэм ящыщ зыуэ къалъытэ щІэ гуэр зэгъэнэхъщіэщыгъуэу къащыхъу- щіэным ар сытым дежи хэм къыщызыкІухьын зы- зэрыхуэпабгъэр, абы къыдэкІуэуи «сыздэкІуэм къыщыспэплъэр сыт?» гупсыхуэдэ зэхыхьэхэр туризмэм сэм зэрызэрихуэр. Апхуэдэ епха ІуэхущІапІэхэми, абы хьэл-щэным и нэщэнэхэр хуезыгъаджэ еджапіэхэми дэтхэнэми зэрытхэлъым къыхэкІагъэнущ Туризмэм и Дауи, къызэрырахьэжьэ махуэм пщІэ лей хуащІ зэ-

Дуней псом цІыху тету къыщіэкіынкъым, зы щіыпіэ Торремолиносщ. лъэр щыщІимыгъэкІа, и зыхуимыхуа. Хэти зэи имылъэгъуа къэралхэм макіуэри зыщеплъыхь, мыдрейхэми щалъхуа щІыналъэм и щагъэудж-ща- мэзхэмрэ бгыхэмрэ лъакъуэрыгъажэкІэ е лъэсу зэгъуэгум къэрал псом кіыфі къыщытехъуэмэ, зы-

> МылъкукІэ абыхэм защІигъэкъуа́щ «Урысеймэкъумэшбанкым».

Фигу къэдгъэкІыжынщи, компаниер Кавказ Ищхъэрэми щолажьэ - абы щыпхегъэкІ мэлыл къэлэжьыным, абы къыхэщІыкІа ерыскъыгъуэхэр гъэхьэзырынымрэ щэнымрэ теухуа проектхэр. Псори зэхэту а ІэнатІэм зегъэужьыным халъхьэнущ сом меларди 2,68-рэ.

Мэлылри гуэгушылри нэхъыбэу зыхурагъашэр урысей сату щіыпіэхэрщ, ауэ хамэ къэралхэри къыщіоупщіэ фіагъ лъагэ зиіэ, къзуат зыщІэлъ я ерыскъыхэм. Апхуэдэу ядолажьэ Армениемрэ Узбекистанымрэ, иджы хамэ къэрал нэхъ жыжьэхэми зэгурыІуэныгъэхэр иращІылІэ.

Фок**І**адэм и 28, *гъубж*

♦Адыгэ фащэм и махуэщ ♦ХьэщхьэрыІуэ узым ебэныным и дунейпсо махуэш ♦Къэрал хабзэм теухуа щІэныгъэ зэгъэгъуэтыным и дунейпсо махуэщ

♦УФ-м и Атомнэ промышленностым и лэжьакіуэм и махуэщ

♦Урысейм щагъэлъапІэ генеральнэ директорым и

♦ 1618 гъэм дунейм щыяпэу Брюссель ломбард къыщызэІуахащ.

♦1773 гъэм Пугачёв Емельян зи пашэ мэкъумэшыщіэ зауэм, 1775 гъэ пщіондэ екіуэкіам, щіидзащ.

♦ 1953 гъэм КПСС-м и ЦК-м и Япэ секретару хахащ Хрущёв Никитэ.

♦1961 гъэм Сирием дзэм зыкъыщаІэтри, Хьэрып Республикэ Зэгуэтым къыхэк ащ Сирие Хьэрып Республикэр. ♦1994 гъэм Балтие тенджызым щыщІилъэфащ Таллинн икlыу Стокгольм кlyэ «Эстония» кхъухьыр. А гузэвэгъуэм цІыху 852-рэ хэкІуэдащ. Псэууэ къелар

♦2009 гъэм Индием и хьэрш аппарат Chandrayaan-1-м Мазэм псы зэрыщы Іэр къи-

♦2010 гъэм УФ-м и Президент Медведев Дмитрий Іэ щІидзащ Москва къалэм и этащхьэ Лужков Юрий дзыхь зэрыхуамыщІыжым къыхэкІыу и къулыкъум къытегъэкІыным теухуа

унафэм. **♦ 1680 гъэм** къалъхуащ Урысейм и Правительствэм и УнафэщІу щыта пщы Черкасский Алексей.

♦ 1918 гъэм къалъхуащ совет егъэджакіуэ ціэрыіуэ, Социалист Лэжьыгъэм и Ліыхъужь Сухомлинский Васи-

♦1931 гъэм къалъхуащ конструктор-модельер, АР-м и

Зыгъэхьэзырар ДЖАТОКЪУЭ Марьянэщ. Лъэпкъ Іущыгъэ:

ГъэсакІуэм и махуэ

Лъагъуныгъэрэ гуапагъэрэ щытепщэу

кіуэгъуэ ныбжьым нэмысахэм зы іыхьэшхуэ. ядэлажьэ Іэщіагъэліхэмрэ я мащІытрагъэхуам . ЦІыкіухэр зэрыщаіыгъым, зэ-

бынхэрат. Абыхэм я сабийхэр кІуэн **→**=

иужьрей зэманым зыужьыныгъэ щызыгъуэта-хэм ящыщщ сабий гъэса-

піэхэр. Ахэр зэпэщу ла-

жьэмэ, адэ-анэр хуиту, я

бынкіэ гукъеуэ ямыіэу я

Іэнатіэм пэрытыну Іэмал

яІэщ. Ари зы хэкІыпІэщ жылагъуэм зегъэужьы-

нымкіэ, ціыхум и псэукіэр

егъэфіэкіуэнымкіэ. Атіэ-

ми, нобэрей сабийхэр гъэ-

сапіэхэм щаіыгъ къудейуэ

аракъым - абыхэм пэщіэ-

дзэ шІэныгъэ щрагъэ-

гъуэт, лъэпкъ хабзэм, щэн-

хабзэм тету щагъасэ, я

гупсысэмрэ дуней еплъы-

кіэмрэ лъэныкъуэ куэдкіэ

зыщрагъзужь. А Іуэху зе-

хьэкіэ мардэхэр я гъуэгу-

гъэлъагъуэу, ехъулІэны-

гъэфіхэр зыіэрагъэхьэу,

къэкІуэнум мурадыфІхэр

хуаІэу мэлажьэ Налшык дэт прогимназие №18-м и

ЗЫ ехъулІэныгъи текІуэ-

ныгъи езыр-езыру къа-

кІуэркъым - дэтхэнэми и

шІыбагъ къыдэлъщ цІыху

щхьэхуэм е гупым я гуащІэ,

тсалъэжьми зэрыжиlауэ,

«Гупыр зыгъэгупыр гуп и уа-сэщ». Прогимназием и лэ-

жьакІуэхэр Іуэхум тегуш-

гъэсакІуэхэмрэ къапэщыт

къалэнхэр ныкъусаныгъэн-

шэу зэрызэфІахыным, Іуэху

зехьэкІэщІэхэр, иджырей

методикэхэр къагъэсэбэ-

пыным хуеунэтІ ІуэхущІа-

пІэм и пашэ, Урысей Феде-

рацэм егъэджэныгъэмкІэ

щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Ма-

пхъум. Ар и пщэрылъхэм

гурэ псэкІэ бгъэдэтщ, дзыхь

уаплыныгъэ лъагэ зыхи-

- Лъэпкъ егъэджэныгъэм

и къалэн нэхъыщхьэр къэ-

ралым и цІыху тэмэм, зэ-

піэзэрыт, ехъуліэныгъэ зы-

Іэрыгъэхьэным зигури зи

псэри ета, щІэныгъэфІ зыб-

гъэдэлъ къэгъэхъунырщ.

Дэри дыхуейщ ди деж

Абы къыкІэлъокІуэ <u>с</u>абий

Іэщіагъэліхэр.

Федерацэм

Урысей

хэбелджылыкі махуэшхуэхэм къыщыщіэдзауэ гъэсапіэ Іэнаящыщщ фокіадэм и 27-м ягъэ- тіэхэр хъуащ къэралым иригъэ-- Гъэсакіуэмрэ школ кіуэкі егъэджэныгъэ политикэм и

ХХ лІэщІыгъуэм и 90 гъэхэм ирихуэр. Къэрал зыужьыныгъэм и хьэлізу ди къэралым а ізнатізмкіз дежкіз мыхьэнэшхуэ зиіз а Ізна- щызэтеуват дуней псом ціэрыіуэ тіэм и щытыкіэм иджыри зэ гу щыхъуа Іуэху зехьэкіэ пэрыт. А лъозыгъатэу ар УФ-м щагъэуващ лъэхъэнэм екіуэкіа къэхъукъа-2004 гъэм. Ар фокіадэм и 27-м щіэхэм зэхъуэкіыныгъэ нэрыщхьэусыгъуи лъагъухэр халъхьащ егъэджэныиіэщ. 1863 гъэм и апхуэдэ махуэм гъэ-гъэсэныгъэ псом. Нэгъуэщі Петербург япэ дыдэу къыщызэ- хъуащ абы и купщ Іэри и теплъэри. Іуахауэ щытащ илъэси 3 - 8-хэм Мы зэманым гъэсапіэхэм щызэит сабийхэм папщіэ гъэсапіэ. фіах лэжьыгъэр хуэгъэпсащ махуэ къэс зызыхъуэж, зызыужь гъарыщагъэджэгум къыдэкіуэу, щіэм декіуфын, пэщіэдзэ щіэны-абыхэм ирагъащіэрт тхэкіэрэ гъэ, гупсысэ хэха, хьэл-щэн зэтет, гъэ, гупсысэ хэха, хьэл-щэн зэтет, бжэкіэрэ, дыкъэзыухъуреихь ду-я ныбжым елъыта Іуэху еплъыкіэ нейм теухуа пэщіэдзэ щіэныгъэ зиіэ щіэблэ зэчиифіэ къэгъэхъуным.

Ди экономикэр рынок зэхущы-УРЫСЕЙМ и япэ сабий садхэр тыкіэм щыхуэкіуагъащіэм, ди къэзыхуэщ ар унагъуэ къулейхэм я ралым и сабий гъэсап эхэм ящыщ куэд зэхуащІыжауэ щытащ, привапапщіэ, адэ-анэм пщіэ щіатырт. тизацэ ящіахэри ящэжахэри щы-1868 гъэм Петербург къыщызэlуа- Іащ. Щытыкlэм зэуэ зихъуэжащ хаш япэ пшІэншэ гъэсапІэр. Ап- къэралым и гупэр егъэджэныгъэхуэдэ Іуэху зехьэкіэм нэхъыфіу гъэсэныгъэ Іуэхум хуигъэзэжа нэзыщиужьар ди къэралым Жэп- ужь. 2007 гъэм лажьэу щІидзащ уэгъуэ зэхъуэкІыныгъэшхуэхэр УФ-м и Президентым къыхилъхьа-

граммэм и ІзужьыфІхэр нэрынэужь. Сабий садхэр зэпэубыда хъуащ, абыхэм кІуэну гукъыдэж зиіэ псоми апхуэдэ Іэмал ямыіэу. Мы зэманым а Іуэхур йоф ак Іуэ. Абы хуэгъэпсащ «УФ-м и егъэджэныгъэм теухуауэ» къэрал Хабзэр. Абы ипкъ иткІэ сабий псоми Іэмал ягъуэтын хуейщ гъэсапІэхэм кІуэну, абыхэм пэщ эдзэ щ эныгъэ зэмылІэужьыгъуэхэр къыщратын папщІэ. «Егъэджэныгъэ», «Демохэр», нэгъуэщІ проектхэм япкъ итфедеральнэ бюджетым къыхэкІыу мылъку хуаутІыпщ, сабий садыщІэхэр яухуэн, щыІэхэр зэрагъэпэщыжын папщіэ. Ди республикэм иужьрейуэ щаухуэ апхуэдэ гъэсапіэхэм ящыщщ Тэрч къалэрэ Щхьэлыкъуэ къуажэмрэ дащІыхь сабий садхэр. Мы илъэсым и кІзухым яутІыпщыну я мурад а ІуэхущІапІэхэм псори зэхэту ціыкіу 280-м щіигъум щадэлэжьэнущ.

Къэбгъэлъагъуэмэ, Къэбэрдей-Балъкъэрым мы зэманым щола-

Ди къэралым и тхыдэм къы- къыщыхъуа нэужьщ. 1918 гъэм уэ щыта «Анэ мылъку» програм- жьэ зи школ кlуэгъуэ нэмысахэм мэм. Сабий нэхъыбэ къалъхуным егъэджэныгъэ программэ хэхам ціыхухэр тезыгъэгушхуэжа а про- тету ядэлажьэ гъэсапіэ 200-м щІйгъу. Абыхэм щолажьэ щІэнылъагъу хъуащ илъэс зытіущ дэкіа гъэ куу зыбгъэдэлъ, гудзакъэ зиіэ гъэсакІуэхэр, егъэджакІуэхэр. А ІэщІагъэм епха махуэшхуэр гъэлъэпІэным хуэгъэпса Іуэхугъуэ хьэлэмэтхэр мы зэманым щокіуэкі ди щІынальэм. Апхуэдэщ гъэ къэс къызэрагъэпэщ «Илъэсым и гъэ-сакіуэ нэхъыфі» къэралпсо зэпеуэр. ГъэсакІуэ нэхъыфІхэм ябгъэдэлъ щІэныгъэр, педагогикэ Іэзагъыр, зэфіэкіхэр наіуэ къыщащі дерс зэlухахэр, я гъэсэн цlыкlухэр графие», «Псоми ди зэхуэдэ Іэмал- зыхэт зыкъэгъэлъэгъуэныгъэхэр, нэгъуэщІ Іуэхугъуэхэри къыщапкіэ, къэралым хыхьэ субъектхэм щытэ абы, кърикіуахэри жэпуэгъуэ мазэм и пэщіэдзэхэм хэіущіыіу ящі хабзэщ.

Зи щІэныгъэри зэфІэкІри щІэблэр гъэсэным тезыухуа цІыху псэ къабзэхэм фи ІэшІагъэм епха махуэшхуэмкіэ ди гуапэу дынывохъуэхъу. Гумрэ псэмрэ къабгъэдэкІ фи лэжьыгъэр псыхэкІуадэ мыхъуу, фхуэфэщэн пщІэрэ гулъытэрэ жылагъуэм шывгъуэту Тхьэм фигъэпсэу.

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

Дэтхэнэ сабийми йол ал э

жьыгъэм жылагъуэм шаІэ мыхьэнэ иныр къагурыІуэу, абыкІэ жэуаплыныгъэри лэжьыгъэ хьэлэл. Адыгэ зыхащізу я ізнатіэр ирахьэкі си нэіэм щіэт гупым. Абыхэм зэф ах Іуэхугъуэхэм

хуэным, егъэджакІуэхэмрэ гъэпс. Къыхэгъэщыпхъэщ гъэсакіуэу, егъэджакіуэу, шіэблэм я унэтакіуэу мы лъэхъэнэм улэжьэныр къызэегъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ рыгуэкІ Туэхуу зэрыщымытыр. Зэманым зихъуэжащ, абы хэпсэукІ балигъхэми сабийхэми я дуней еплъыкіэри гупсысэкіэри нэгъуэщІщ. Аращи, садым, шэжь Ларисэ Музрач и школым я ІэщІагъэлІхэм ябгъэдэлъ щІэныгъэр сабийм бгъэдалъхьэн пакъыхуащіа Іэнатіэмкіэ жэгъэсакіуэу икіи унэтіакіуэу, лэжьыгъэщІэмрэ гупсысэщІэмрэ сабийр хуэзыгъэуш психологыу икІи цыкухэми абыхэм я адэанэхэми бээ шхьэхуэ къа-

Сабий саду зэман кІыхькъекІуалІэ сабийхэм ящыщ кіэ къекіуэкіа іуэхущіапіэм дэтхэнэми езым и увыпіэ гъащІэм щиубыдыфын хуэстатусыр игъуэтащ. А ехъудэу дгъэсэну, пэщіэдзэ щіэлІэныгъэр къыдэкІуащ гуныгъэ еттыну, - жеІэ Лапым зэдэууэ зэфіах іуэху рисэ, зи пашэ ІуэхущІапІэм купщІафІэхэм. Иджыпсту щекІуэкІ лэжьыгъэм тепсэлъыхьу. - Дауи, щІэблэр гъэсэнымкІэ псом япэ жэvaп зыхьыр унагъуэращ. зэкІуалІэ гупи 4-рэ. А сабийсадыр, школыр. Гъэсахэм ядолажьэ зи ІэщІагъэм

ящыщ дэтхэнэри лъэпкъ гъэсэныгъэм хуа-

пщІэ, ахэр щытын хуейщ гъэлІ 36-рэ. ГъэсакІуэ Іэзэхуэзыгъуэтыфу. Апхуэдэщ кІэ категорие лъагэ яІэщ, Ларисэ и нэІэм щІэту лажьэ 5-м я Іуэху зехьэкІэр езанэ

2013 гъэм «прогимназие» къалъытэ. абы щыіэщ зи школ кіуэ- кіуэу, и іуэхур дэкіыу щигъуэ мыхъуа сабийхэм гъэтын. Прогимназием и щадэлажьэ гупи 10-рэ пэ- мылъку-техникэ лъабжьэр щіэдзэ классым щеджэхэр хуокіуэ зи школ кіуэгъуэ фІыуэ хэзыщІыкІ ІэщІа-

хэм я гъусэу сабийхэм яхэтщ егъэджакіуэ іэкіуэлъакіуэхэри, пэщіэдзэ щіэныгъэ ныбжьыщІэхэм ирату. ІэщІагъэлІхэм ящыщу 8-м я щіэныгъэрэ зэфіэкікатегорием хуокlуэ, адрейхэри зыпэрыт ІэнатІэм къигъзув къалэнхэм пэлъэщу

УнафэщІ щыпкъэм, лэжьыгъэм и къызэгъэпэщакіуэ Іэкіуэлъакіуэм хузэфіокі Іуэхущіапіэр ефіамыхъуахэм зэрадэлажьэ федеральнэ стандартым.

уеплъмэ, абы Іэмал къыует сабийхэм сэбэпым И ящыщщ хъыфІхэр» епха лъэпкъ проект куэдым я гъзунэхупІз утыкуу. Прогимназием щіэх-щіэхыурэ къыщызэрагъэпэщ зэхыядогуашэ ябгъэдэлъ Іуэху зехьэкіэ пэрытхэмкіэ. 2016 гъэм ар къалъытащ инновацэ лэжьыгъэфІхэр щекіуэкі къалэ іуэхущіапіэ нэхъыфІу.

Прогимназиер дахагъэм, гуапагъэм, гъэсэныгъэмрэ егъэджэныгъэмрэ я лъапсэ нэху зэрищіыным дапщэщи йоліаліэ Ларисэ. Абы зэрыжиІэмкІэ, къэралым, республикэм щагъэлъапІэ махуэшхуэхэр зэи гулъытэншэ щыхъуркъым ІуэхущІапІэм.

- Лъэпкъ хабзэмрэ хьэлщэнымрэ ди сабийхэр шІэтпІыкІын шхьэкІэ, гъэсакіуэхэм абыхэм ятеухуа щіэблэ къащіэхъуэну ди зэхыхьэхэр гупжьейхэм къыщызэрагъэпэщ. Абы

зэхуэмыдэхэм, адыгэ хьэгъуэлІыгъуэм щыщ хабзэ щхьэхуэхэр сабийхэм ягъэзащіэ, а махуэ лъапіэхэм ятеухуауэ усэ, уэрэд жаlэ, къофэ. Апхуэдэу цІыкІухэм къызыхэкІа зрагъащІэ лъэпкъым ижь-ижьыж лъандэрэ къыдекіуэкі хабзэхэм щыщхэр: нэхъы-жьымрэ нэхъыщІэмрэ, адэанэмрэ бынымрэ, цІыхухъухэмрэ бзылъхугъэхэмрэ яку илъын хуей пщІэр, нэмысыр, гулъытэр, н.къ. Абыхэм йоліаліэ анэдэлъхубзэхэр ди деж щезыгъэдж ІэщІагъэлІхэри, - къыхегъэщ Ларисэ. - КъинэмыщІауэ, ди гъэсэн цІыкІухэр илъэс къэс хэтщ къалэпсо, республикэпсо, къэралпсо зэпеуэ зэмылІэужьыгъуэхэм, ехъулІэныгъэфІхэри зыІэрагъэхьэ. Лэжьакіуэ гупри унэтІыныгъэ адэ-анэхэри зэгъусэу дыкуэдкіэ зебгъэужьыну. Лэ- зэрыгушхуэ Іуэхугъуэщ ар. жьэкіэщіэ мардэхэр ехъу- А текіуэныгъэхэр къыпокіуэ ліэныгъэ яізу къызэрагъэ- ди лэжьыгъэ хьэлэлым. Па фІыгъэхэм жу жыпІэнумэ, ди лэжьы прогимназиер гъэр тыншкъым, ауэ жэ-«Урысей Федерацэм егъэ- уаплыныгъэ ин зыпылъщ, джэныгъэ-гъэсэныгъэ щы- жылагъуэм мыхьэнэшхуэ зэфіах и Іуэхущіапіэ нэ- щызиіэщ. Абы къыхэкіыу къэралпсо сыт щыгъуи дыхущокъу лъэпкъ реестрым илъэс ди щІэныгъэм, зэфІэкІым зыбжанэ ипэкіэ зэрыха- зэрыхэдгъэхъуэным, лъэгъэхьар. Ар щытщ егъэджэ- хъэнэщІэм дыпэджэжыфу. ныгъэмрэ гъэсэныгъэмрэ дыхуэхьэзыру Іуэхур зэрет-

хьэкІыным. Бгъэдэлъ щІэныгъэ куум иузэщІа акъыл зиІэ, щыціыкіу дыдэм щыщіэдзауэ хьэ купщіафіэхэр, семинар- сабийр фіым, гуапагъым, хэр, курс хэхахэр. Абыхэм пэжыгъэм, еджэным къы-къриубыдэу ІуэхущІапіэм и хуэгъэушыныр къызыгусакіуэрщ нобэрей гъащіэм пашэ хуэхъунур. Апхуэдэщ Машэжь Лариси абы и нэіэм щіэту лажьэ іэщіагъэлІхэри. Ахэр зэпыу ямы-Іэу йоліаліэ ди хэкум щіэблэ гъэса къитэджыкІыным. А фІыгъуэр зиІэ къэралыракъэ-тІэ лъэщыр? Аращ, абы къытекІуэни щыІэкъым.

ЗэгурыІуэрэ зэдэІуэжу къэралпсо мыхьэнэ зиlэ Іуэхур зезыхьэ гъэсакіуэхэм дохъуэхъу я махуэшхуэмкІэ. Еш ямышІэч зыпэрыт ІэнатІэм адэкІи ехъулІэныгъэ щаІэну, ди щІыналъэр зэрыгушхуэн гуапэщ.

Гум емыкІур нэми екІуркъым.

ШІэныгъэлІым и псалъэ

Динри дунейри • Адыгэхэм яухуа мэжджытхэр

ENT AMBIE MEANSE

Фи лъэІукІэ

Гулъытэ щіыкізмрэ ар зыхуэщІыпхъэмрэ

Жэпуэгъуэм и 6-7-хэм хуозэ мы гъэм Бегъымбар лъапlэу щэлатымрэ сэламымрэ зэхар дунейм къыщытехьа, хьэрыпыбзэкІэ «рэбийул Ізууэл» цІэр зезыхьэ мазэр къыщихьэр. Мулид махуэ хъужу а мазэм и 12-нэр зыхуэзэнур жэпуэгъуэм и 18-19-хэрш. Зэман лъапіэр зэретхьэкіыну щіыкіэм и нэхъыфіыр къэтщіэн плъапіэкіэ ди упщіэр хуэдгъэзащ зыми къегъэцІыхужын хуэмей дин щІэныгъэлІ, Іустаз Гуэ-щокъуэ Абдул-Бакъий.

- «Мулид» псалъэр мы-хьэнищкіэ хэтщ адыгэбзэм: зыр зи гугъу тщІы мазэ, махуэ лъапіэхэрщ. Адрейр - піалъэ гуэрым емыпхауэ, унагъуэм щекІуэкІ гуфіэгъуэ зэхуэсхэрщ. Ещанэр - а тіуми щагъэју хабзэ мулид зэчыр, нашид жыхуа эхэрш. А щыми теухуауэ сыт диным идэр, имыдэр, узытригъэгуш-хуэр, узыхуигъэсакъыр? КъызэщІзубыдауэ: «псапэ сщІэнт мулид мазэм» жызыІэ муслъымэным и зэманыр

сытым тригъэкІуадэмэ, нэхъыфІ?

- Молид е мулид жытІэу къэтпсэлъ псалъэр хьэрыпыбзэ «мэулид»-р дэ зэрыжытІэ щІыкІэращ. «Мэулид» жиІэмэ, «дунейм къытехьэн» жиІэу къокІ. «Мэулидун-нэбий» жиІэмэ, «Алыхьым и ЛІыкІуэр къэхъун, дунейм къытехьэн» жиlэу аращ. Ауэрэ мулид псалъэм къыдапсэлъ хъуащ Ліыкіуэ лъапіэм и къэхъуныгъэм зыгуэркІэ пыщІа дэтхэнэ зы Іуэхугъуэри. Мулид мазэ, мулид махуэ, мулид зэчыр, мулиддаджэ хуэдэхэр. Ар езы хьэрыпыбзэми адрей муслъымэныбзэхэми щыапхуэдэщ. «Мы къедбжэк (ахэм гулъытэ яхуэпщ у, мыхэр дэгъузу, бдэ хъуну къэлъытэ мури? Уромара мыхэр Тура хабазм (пиным) шымы

Хьэмэрэ мыхэр Тхьэ хабзэм (диным) щымыщу ціыхухэм халъхьауэ ара?» - упщіэ бгъэувмэ, абы пэжыпІэфынур мыращ. «ЛІыкІуэ лъапІэм езы дыдэм дигъэлъэгъуащ икІи къыджиІащ зыгуэрым къыщІэна фэеплъым, ар абы и ІуэхущІафэуи, и къэхъуныгъэ дыдэрауи щрырет, гулъытэ хуэщІыным ягъэ зэрыхэмылъыр. Апхуэдэкъэпсу зыгуэрым къехъулІа ІуэхуфІыр дэпіыгъыну, ущыгуфіыкіыну зэрыдэгъуэр,

бдэ хъуну зэрыщытыр». ХабзэфТ хэзышми, хабзей хэзышми, абыхэм ядэзыІыгъми яхуэфащэ ягъуэтыжынущ.

Гулъытэ хуэщІыкІэмрэ гулъытэ зыхуэпщІыпхъэхэмрэ псори къигъэлъэгъуакъым Ліыкіуэ лъапіэм, дауи. Гулъытэ хуэпщІ_ зэрыхъунур къигъэлъэгъуауэ аращ. Гулъытэ хуэщІыкІэр фэ езым зэвгъэзэхуэж, Тхьэ хабзэмрэ гупсысэ зэгу-

щымрэ тещіыхьауэ, жыхуиізу. Мулид псалъэм ещіэкіауэ ягъэзащіэ псори мис а гулъытэ щІыкІэм щыщу аращи, муслъымэным ди акъылрэ ди щІэныгъэкІэ зэдгъэзахуэ хъунущ.

НтІэ, мулид фіэтщу едгъэкіуэкі а гулъытэ щіыкіэхэм яхэту піэрэ Тхьэ хабзэм имыдэрэ емызэгърэ? Е акъыл зэгущым имыдэрэ емызэгърэ?

Псом япэрауэ, мулид махуэр хэбгъэщхьэхукІыу гулъытэ лей хуэпщ хъуну? Хъунущ, сыт щхьэкІэ жыпІэмэ, Тхьэм и лыкіуэ Муса лъапіэм теухуа махуэр хигъэщхьэхукіащ. Езы Ліыкіуэ лъапіэм а махуэр нэщіынкіэ хигъэщхьэхукіащ. НэгъуэщІу хэвмыгъэщхьэхукІ жиІа? ЖиІакъым. НэщІын зылъэмыкІым нэгъуэщІ псапэ гуэр илэжь хъунукъэ, а махуэм и пщІэр хиІэтыкІыну? Хъунущ. Мыхъуну къэзыгъэлъагъуэ тегъэщіапіэ зыри щыіэкъым.

А махуэ дыдэм утемыхуэмэ, а мазэм е уеблэмэ а илъэсым къриубыдэу апхуэдэ гухэлъкІэ псапэ блэжь хъуну? Хъунущ. Мыхъуну къэзыгъэлъагъуэ тегъэщіапіэ зыри щыІэкъым, Тхьэ хабзэкІи еплъыкІэ узыншэкІи.

Мулид махуэ хэзыгъэщхьэхукІхэм сыт а махуэм ялэжьхэр? ЦІыху ирагъэблагъэри, хьэлэлщ. Ерыскъы къащтэри хьэлэлщ. КъурІэн йоджэхэри, хьэлэлщ. Щэлэуат къызэдахьри, хьэлэлщ. Псалъэ дахэ, псалъэ пэж жаlэ, ущие щlэлъу, lущыгъэ щІэлъуи, аращ. Ліыкіуэ лъапіэм топсэлъыхьхэ, и ціэ ираіуэ, ціыхум ямыщіэ кърагъащіэ, ирагъэціыху, ягу къагъэкіыж. Уеблэмэ зэрымуслъымэныр зыІэпыхужыным нэсахэм кърагъэщІэж зэрыму-

слъымэнхэр. Аращи, мулидаджэ фІащу игъащІэ лъандэрэ ирагъэкіуэкі іуэхугъуэм зыщІыпІэ и дежи мыхъунрэ Тхьэм имыдэнрэ къыщыхэткъым. Къемызэгъ гуэр гъуэщарэ щыуауэ хэтыпэу сощІри, еплъыкіэ узыншэ зиіэ ціыхур абы зэрегупсысынур а щыуагъэр Іуэхум хэгъэкІыжынрауэ шытын зэрыхуейм фІэкІа, а Іуэхугъуэр зэфэзэщу мыхъумыщІэу бгъэувынрауэ щытыпхъэкъым.

ФІы лэжьын гукъыдэж къозыту илъэс псом, гъащ э псом узыщрихьэл э щхьэусыгъуэ псори къэбгъэщхьэпэнращ еплъыкіэ пэжри, абы теухуауэ хэт и гъащІэ псори напіэзыпіэ зырызу къегъэщхьэпэ; хэти мущхьэусыгъуэмкІэ едгъажьэмэ, фІы лэжьын гукъыдэжым ди гъащІэ псор иуфэбгъун гугъапіэкіэ.

Алыхьу гущІэгъубэ гущІэгъущІырейм и цІэкІэ соублэ

Ди хэщіапіэр ди мащэхэрш ди упщіэхэр ди гуащіэхэрщ, Ди гъуэгуанэри ди кІыхьхэращ ди щытыкіэр ди гъэщіэгъуэнщ.

Нэхъуеиншэныр ди кІыхьлІыхьщ ди ліэныгъэхэр ди гъунэгъущ, Ди былымхэр ди щІэинщи ди бынхэр ди зеиншэхэщ.

Ди уэншэкури ди щІыщІагъращ ди гъуэмылэр ди мащ Іэращ, Ди жэщхэри ди кІыхьхэращ -

ди щ егъуэжхэри ди куэдхэрщ. Ди хьэрэмхэр ди хьэзабщи ди хьэлэлхэр ди жэуапхэрщ,

Ди Тхьэри ди Инраши ди Тхьэри ди ГъэгъуакІуэрщ. Ди фарзхэри ди нэмэзхэрщ -

ди къалэнхэр ди сэджытхэрщ,

ди Мухьэммэд псэм и Іэзэщ. Мухьэммэд хъыбарегъащІэщ -Мухьэммэд ди щхьэщыжакіуэщ,

Ди щіыхьэпіэр ди жэнэтхэрщ -

Мухьэммэд ди къегъэлакІуэщ ди Мухьэммэд ди нэхъыфІращ. Ди Мухьэммэдыр ди ліыкіуэщ ди Мухьэммэдыр ди пашэщ,

Ди Мухьэммэд ди зиусхьэнщ ди Мухьэммэдыр ди фІылъагъущ. ЗэзыдзэкІар ГУЭЩОКЪУЭ Абдул-Бакъийщ.

ЦІыхухэр щІэупщІащ: «Уа Алыхьым и Ліыкіуэ лъапіэ! Къемэт махуэм ди Тхьэр тлъагъуну?».

«Мазэгъуэ жэщым пшэ зетемылъ мазэр зэрыфлъагъунум шэч къытефхьэрэ?» - къаж-

«Хьэуэ, Алыхьым и ЛІыкІуэ лъапіэ», - жаіащ ціыхухэм.

«Пшэ зытемылъ дыгъэр зэрыфлъагъунум шэч къытефхьэрэ?» щІзупщіащ щэлатымрэ сэламымрэ зэхар.

«Хьэуэ», - жраІащ.

«Шэч хэмылъу, мис апхуэдэу флъагъунущ Ар! Къемэт махуэм цІыхухэр зэхуашэса нэужь, Алыхьталэм къажриГэнущ: «Щхьэж зыхуэпщылам и ужь иреувэ!»

КъахэкІынущ цІыхухэм дыгъэм и ужь иувэн, мазэм и ужь иувэн, тхьэ нэпціхэм я ужь иувэн къахэкіынущ. Мы Іумэтыр, я фэрыщІхэри яхэту, и пІэ къинэнущ. Алыхьталэм абынајуэ закъыщищјынурэ, къажриІэнущ: «Сэращ фи Тхьэр!». Езыхэм: «Дэ ди Тхьэр къэсыху мыр ди увыпіэщ. Ар къызэрыкіуэу къэтцІыхунущ», - жраІэнущ. Алыхьталэм аргуэру наlуэ закъыщищlы-Тхьэр!». Итlанэ езыхэми жаlэнущ: «Уэращ ди Тхьэр!»

ахэр. Жыхьэнмэм и лъэныкъуитым Щираті лъэмыжыр тралъхьа нэужь, и Іумэтыр дэщІыгъуу япэу абы икіыну хуит ящіыну Тхьэ лыкіуэр сэращ. А махуэм зыри ягъэпсэлъэнукъым, Алыхьым и ліыкіуэхэм фіэкіа, я псалъэу щытынури мыращ: «Я Алыхь, къегъэл, къегъэл!»

Жыхьэнмэм къэрэкъэш гуэрхэр щыІэщ, сэхьдан удзым тет банэхэм

Ліыкіуэ лъапіэр щізупщіащ:

КхъыІэ, жэнэтым сигъэхьэ!

Алыхыыр арэзы зыхуэхъун Іэбу Хъурэйрэ къызэриІуэтэжам тету

цІыхухэм.

«НтІэ, а къэрэкъэшхэр сэхьданым и банэхэм хуэдэнущ, ауэ Алыхьым и закъуэщ зыщіэр ахэр инагъкіэ зыхуэдизынур. Ахэр цІыхухэм къепІэстхъынущ, зэхащІыхьахэм тезыру кърагъэлэжьам елъытауэ. Языныкъуэхэр ящіам текіуэдэжыпэнущ, адрейхэм я пкъым щыщ къыхачынущ, ауэ иужькІэ къелынухэщ. Алыхьталэм мафІэм хэхуахэм языхэзым гущІэгъу хуищІыну игу къихьэмэ, мелыІычхэм унафэ яхуинурэ, къажриlэнущ: «Сэращ фи щlынущ Алыхьым хуэпщылlахэр абыхэм къахишыну. МелыІычхэми апхуэдэ цІыхухэр сэждэм къатрина Иужькіэ Алыхьталэм ириджэнущ лъэужьхэмкіэ къыхаціыхукіыурэ къыхашынущ, сыту жыпІэмэ, Алыхь Лъагэм мафіэм хьэрэм щищіащ сэждэ лъэужьхэр трисыкІыну.

КъыхэкІынущ ахэр мафІэм, япкъхэм сэждэм къытрина піэхэм фіэкіа къахэмынэжауэ. Зэрыщыту мафІэм илыгъуэнущ Іэдэм и быныр, сэждэ лъэужьхэм къинэмыщіа. Итіанэ псы псэхэлъхьэж тракізурэ, псыежэхым къихь жылэхэр къызэрыхэжым хуэдэу, къыдэжыжынухэщ.

Алыхь лъагэм и пщылІхэм я хей

банэхэр?». «Hтlэ», - иратащ жэуап жыхьэнмэмрэ я зэхуакум зы цlыху къыдэнэнущ, икІи аращ мафІэм хэтахэм ящыщу иужь дыдэу жэнэтым ихьэнур. И нэгур жыхьэнмэм хуэгъэзауэ здэщытым, абы жиІэнущ: «Си Тхьэ, кхъыІэ, си нэгур мафІэм ІугъэзыкІ, абы и мэм солІыкІ, и лыгъэм сес». «Ар къыпхуащІэрэ иджыри нэгъуэщІ зыгуэрым ущІэлъэІумэ-щэ?» - къеупщІынущ абы Алыхьталэр. «Уи лъэщагъым-ЛъапІэм абы и нэгур жыхьэнмэм ІуигъэзыкІынущ.

> Зи нэгур жэнэтымкІэ гъэза хъуа цІыхум ар зэрытелъыджэр къилъэгъуа нэужь, зиущэхунурэ, Алыхьым зэрыжиlам хуэдизкlэ щыму къэнэнущ. Итlанэ жиlэнущ: «Уа си Тхьэ, кхъыІэ. жэнэтыбжэм сыхуэгъэкІуатэ!». «Уэ тхьэ піуатэкъэ, псалъи птатэкъэ афіэкіа зыми ущіэмылъэlужыну?» - къеупщІынущ абы Алыхь Иныр. «Уа си Тхьэ, къэбгъэщ ахэм я нэхъ насыпыншэ сымыхъуащэрэт!» - жиІэнущ цІыхум. Алыхьталэр щІэупщІэнущ: «Ар

къыпхуащІэрэ иджыри зыгуэрым ущІэлъэІумэ-щэ?». «Уи лъэщагъымкіэ соіуэ, афіэкіа зыми сы- дипщірэ» «Флъэгъуакъэ сэхьданым тет щіэныр иуха нэужь, жэнэтымрэ щіэмыльэіункіэ!» – жиіэнущ мод-

рейм. ЦІыхум аргуэру тхьэ иІуэн псалъэ итын щ идзэжынущ, къызэрыхуиухам хуэдэу. ИтІанэ Алыхьталэм ар жэнэтыбжэм хуигъэкІуэтэнущ икІи ар зэрызэщІэлыдэр, абы тхъэгъуэрэ гуфІэгъуэу щызекІуэр илъэгъуа нэужь, зиущэхунурэ, Алыхьым зэрыжиlам хуэдизкІэ щыму щытынущ. ИтІанэ жиlэнущ: «Уа си Тхьэ, кхъыlэ, жэнэтым сигъэхьэ!».

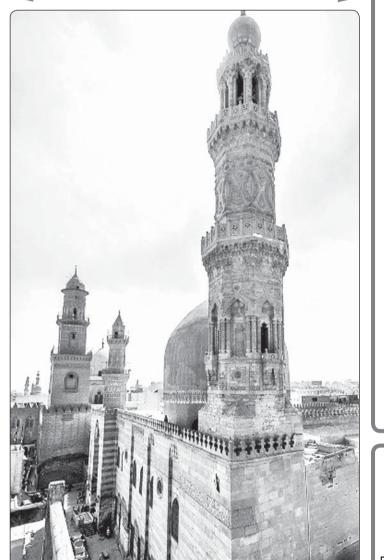
«Уэри уэ, Іэдэм и бын! - жиІэнущ Алыхышхуэм. - Жыпам утетыжкъым! Тхьэ піуакъэ, псалъи птакъэ афІэкІа зыми ущІэмылъэІуну?». «Я Алыхь, кхъыІэ, къэбгъэщІахэм я нэхъ насыпыншэ сумыщ!!» - лъэlуэнущ цІыхур. Абдежым Алыхьу Лъагэрэ Лъэщыр дыхьэшхынущ абы еплъурэ, итІанэ жэнэтым ихьэну хуит ищІынущ. «Узыхуейр жыІэ!» къыжриІэнущ абы Алыхьталэм. ЦІыхум узыщІэхъуэпс хъун зыри къэмынэжыху, зыхуей псори кърибжэкІынущ. Алыхь Закъуэм абы къыжриГэнущ: «Мис мыри, мори жыlэ!». Апхуэдэу а цlыхур и Тхьэм кіэ соіуэ, сыщіэмылъэіункіэ!» - иты- игу къигъэкіа хъуэпсапіэхэм теіэнущ ціыхум жэуап. Апхуэдэу Алыхь бэурэ узыщіэльэіупхъэ зыри къэмынэжа нэужь, Алыхьым къыжриІэнущ: «А жыхуэпІамрэ иджыри апхуэдиз дыдэрэ узот!».

Тхьэр арэзы зыхуэхъун Іэбу Сэхьид Іэл-Хъудри жиІащ: «Алыхьым и Пыкіуэ лъапізу щэлатымрэ сэламымрэ зэхам зэрыжиlар: «а жыхуэпіамрэ иджыри апхуэдипщірэ ууейщ» къыжриlауэщ Алыхьталэм».

Іэбу Хъурэйрэ жиlаш: «Сэ Алыхьым и ЛІыкіуэ лъапіэм: «Уиіэщ уэ а жыхуэп амрэ иджыри апхуэдиз дыдэрэ!» - фіэкіа къыжьэдэкіауэ сщІэжыркъым».

Іэбу Сэхьид дыщІигъуащ: «Сэ ипэжыпіэкіэ зэхэсхащ: «Уиіэщ уэ а жыхуэпІамрэ иджыри апхуэ-

Бухъари, 425 (806), нап. 211.

Сулът ан Бэркъукъу и мэжджыт-мыдрисэ

Мысырым и къалащхьэ Къаир дэт мы ухуэныгъэр 1384-1386 гъэхэм иригъэщіауэ щытащ адыгэ мамлюкхэм ящыщу тепщэгъуэр зыіэщіэлъа сультіан Бэркъукъу. Мэжджытым хэт мыдрисэм щыхурагъаджэрт суннэм тет ислъамым и мэсхьэбиплІми. Ухуэныгъэм хыхьэрт мэжджыт, кхъэлэгъунэ, хъанэкэ, мыдрисэ. Зэрыжаlэмкlэ, мы мэжджытыр адыгэ сулът анхэм я лъэхъэнэм яухуа япэ ухуэныгъэщ. Ар тетщ Къаир и Муиз уэрамым.

ШейтІаным мэжджытым ишам и хъыбар Щіалэ гуэр жьыуэ къэтэджащ, и пщэд- абы щіыхьэрэ пэт, елъагъу гъусэ къы-

евидев ухеу едеухпа мыл вусткем и нышиш мытыжджем дывемен ажыжд мураду. Къабзэу зихуапэщ, андез ищтэри, римыхуэр. Дауэрэ ищІами, мэжджытым гъуэгу теуващ. АрщхьэкІэ мо нэху хуиту здыщІишэну Тэмал къыхуэгъуэтаздимылъагъум, щалэр лъэпэрапэщ, къым. джалэри, и щыгъыныр иуфІеижащ. Сыт ищІэнт? Унэм игъэзэжщ, и щыгъыныр хуэмейр? - йоупщІ щІалэр и гъусэм зэрихъуэкІри, аргуэру мэжджыт гъуэгум къэуІэбжьауэ. теувэжащ. ЩІалэр кІыфІым хэту здыкІуэцІрыкІым, нэхъапэм щыджэла а жэуап. - ТІум щыгъуэми узыгъэджэлар щіыпіэ дыдэм деж носри, аргуэру мэ- сэрат, мэжджытым нэмэз щозмыгъэджалэ, и щыгъынри еуфІеиж. Етіуанэу щІыну си мураду. Япэу ущызгъэлъэпэрэегъэзэж щІалэм и унэм. Аргуэру и щы- пам, бгъэзэжщ, уи щыгъыныр зэпгъыныр ехъуэж, и андезыр къе- хъуэкіщ, андез пштэжри, гъуэгу укъытегъэщІэрэщІэжри, гъуэгу къытоувэж. увэжащ. Алыхьым гуэныхьу птелъар Щыджэла щІыпІэм нэмысыпэ щІыкІэ, къыпхуигъэгъуащ абдежым. ЕтІуанэу маплъэри, лІы гуэр уэздыгъэ шІэгъэна, ушызгъэджэлам, бгъэзэжу гъуэгу укъытеиІыгъыу къыпоплъэри щытщ.

- Ухэт уэ? – йоупщІ щІалэр гъуэгурыкІуэм.

ти, гъуэгур хуэзгъэнэхунщ жысІэри, сыкъежьауэ аращ, - къыжре!э.

Ауэрэ тіури мэжджытым нос. Щіалэр шіэсшар.

- Сыт нэмэз къыддэпщІыну ущІы-

- Сэ сышейтІанщ, - кърет модрейм увэжа нэужь, Алыхьым уи унэм цІыхуу щІэсым я гуэныхьхэр къахуигъэгъуащ. Ещанэу узгъэджалэрэ, ардыдэр пщіэмэ, Сэ тІзунейрэ узэрыджэлар слъэгъуа- уи къуажэм цІыхуу дэсым я гуэныхьыр къахуигъэгъункІэ сышынэри, аращ уэздыгъэ пыгъэнакІэ мэжджытым укъы-

Жэпуэгъуэм и нэмэз щІыгъуэхэр

	Махуэхэр	Пщэдджы- жьыр	Дыгъэр къыщы- щіэкіыр	Шэджа- гъуэр	Ичын- дыр	Ахъшэ- мыр	Жасыр
ı	1, мэрем	04.33	06.03	12.06	15.19	17.49	19.29
	2, щэбэт	04.34	06.04	12.05	15.17	17.48	19.28
	3, тхьэмахуэ	04.35	06.06	12.05	15.16	17.46	19.26
	4, блыщхьэ	04.37	06.07	12.05	15.15	17.44	19.24
	5, гъубж	04.38	06.08	12.05	15.14	17.42	19.22
	6, бэрэжьей	04.39	06.09	12.04	15.12	17.41	19.21
	7, махуэку	04.40	06.10	12.04	15.11	17.39	19.19
	8, мэрем	04.41	06.11	12.04	15.10	17.37	19.17
	9, щэбэт	04.42	06.12	12.03	15.08	17.35	19.15
	10, тхьэмахуэ	04.44	06.14	12.03	15.07	17.33	19.13
	11, блыщхьэ	04.45	06.15	12.03	15.06	17.32	19.12
	12, гъубж	04.46	06.16	12.03	15.04	17.30	19.10
	13, бэрэжьей	04.47	06.17	12.02	15.03	17.28	19.08
	14, махуэку	04.48	06.18	12.02	15.02	17.27	19.07
	15, мэрем	04.50	06.20	12.02	15.01	17.25	19.05
	16, щэбэт	04.51	06.21	12.02	14.59	17.23	19.03
	17, тхьэмахуэ	04.52	06.22	12.01	14.58	17.22	19.02
	18, блыщхьэ	04.53	06.23	12.01	14.57	17.20	19.00
	19, гъубж	04.55	06.25	12.01	14.56	17.18	18.58
	20, бэрэжьей	04.56	06.26	12.01	14.54	17.17	18.56
	21, махуэку	04.57	06.27	12.01	14.53	17.15	18.55
	22, мэрем	04.58	06.28	12.01	14.52	17.14	18.54
	23, щэбэт	05.00	06.30	12.01	14.51	17.12	18.52
	24, тхьэмахуэ	05.01	06.31	12.00	14.49	17.11	18.51
	25, блыщхьэ	05.02	06.32	12.00	14.48	17.09	18.49
	26, гъубж	05.03	06.33	12.00	14.47	17.08	18.48
	27, бэрэжьей	05.05	06.35	12.00	14.46	17.06	18.46
	28, махуэку	05.06	06.36	12.00	14.45	17.05	18.45
	29, мэрем	05.07	06.37	12.00	14.44	17.03	18.43
	30, щэбэт	05.09	06.39	12.00	14.44	17.02	18.42
	31, тхьэмахуэ	05.10	06.40	12.00	14.43	17.01	18.41
4			1/	~ ~			

Къэбэрдей-Балъкъэрым и Муслъымэнхэм я ІуэхущІапіэм къыдитащ.

Іэлъэщі зытелъхэм ящыщу япэ щыгъын гъэлъэгъуакlуэ, США-м щыпсэу сомали пщащэ Аден Хьэлимэ и лэжьыгъэм къызэрыпэрыкіыжар хэіущіыіу ищіащ. Диным къигъэув гъунапкъэхэм

хъыщхьэу хъыджэбзым жиlар. МУСЛЪЫМЭН дунейм щыгъуэтыгъуейщ Аден Хьэлимэ и цІэр зэхэзымыха. США-м къыщыхъуа, Сомалим къиІэпхъукІыу, Америкэм щтапіэ щихьэжахэм я пщыіэхэм къыщыхъуа хъыджэбз фіыціэ ціыкіур іэлъэщі зытелъхэм ящыщу япэ дунейпсо щыгъын гъэлъэгъуакІуэ хъуауэ щытащ илъэс зыбжанэ ипэкіэ. Модэм и дунейм нэхъ лъагэ дыдэу къыщалъытэ журналхэм къытрадзэу, гъэлъэгъуэныгъэ ехьэжьахэм ирагъэблагъэу, цІэры-Іуагъым и курыкупсэм ит хъыджэбзым бжьыхьэ кІуам хъыбар зэбгритыкіащ афіэкіа моделу зэрымылэжьэжынумкІэ.

«ІэщІагъэ ІуэхукІэ сызэувалІэ псо- мыубыдыну ІэлъэщІыр зэтесхыну зэи къыспа- Ауэ иужьрей илъэсым сыкъи-

аден хьэлимэ: Си диныр нэхъапэщ

ми, - игу къегъэкіыж Хьэлимэ, - есщіылізурэщ сыкъызэрекіуэкіар.

сэ сызытет журналым щыгъын зыщымыгъыххэ цІыхухъум и сурэт къытрадзауэ срихьэліащ. «Ар уэ зыкІи уэпхакъым», - къызжаІащ, си гуапэ зэрымыхъуар зыжесlахэм».

И пхъур «апхуэдиз цІыхухъу къыщеплъ утыкум» зэритыр зэи зыфІэмыфІа и анэм и тхьэльэІухэрауэ къелъытэ Хьэлимэ и псэр зыгъэтыншыжа унафэм хуэзышар: «Сэ ефІэкІуэгъуэм и лъагапІэм сытетт, ауэ си гур иригъэхуэхырт сэ сэщхьу ІэльэщІ зытель адрей хъыджэбзхэм лей къазэрытехьэм. ЦІыхухъухэм бадзэм ещхьу дыкъыщаухъуреихь гъэлъэгъуэныгъэхэм дашэху, шыпхъу нэхъыжь хуэдэу сызыщхьэщыт а пщащэ цІыкІухэр исхухь зэпытт, «Хэт узыхуэзар? Сыт ситІкіэ дэлэх къыбжиlар? Зыгуэркіэ ухигъэ- ярищіыліащ.

гъзуlэбжьу гу лъыстэрт си теплъэр зыхьа?» жысlэу сапкърыупщlыхьу. зэзыгъэзахуэхэм си ІэлъэщІыр кіуэ Икіэм-икіэжым щапхъэ дахэ сахуэпэтми нэхъ ціыкіу ящіыну зэры- хъуным и піэкіэ, іуэху мыхъумыщіэм хэтым, си пщэмрэ си пліэхэмрэ зэм хэсшауэ къэслъытэў хуежьащ. Унэм джинсхэкі гуэрхэр, зэми щэкі пыча- дыщі эзыубыда ковидым и фіыхуэхэр ирызагъэшыхьэкlыу. Зэгуэр гъэкlэ сыгупсысэну зэман згъуэту, лэжьыгъэм сыкъыпэрыкІыжыну мурад зэрысщіар щыжысіам, псом нэхърэ нэхъ ину гуф ар си

анэрщ». «Гъуэгу захуэ сытету пІэрэ, насыпыфІэ сищІу пІэрэ къалэн зыщысщіыжам, жиіэу, дэтхэнэ ціыхури щіэх-щіэхыурэ зыщіэгупсысыжын хуейщ», - жеlэ илъэс 23-рэ ныбжьым ит Хьэлимэ.

Гъэлъэгъуэныгъэхэм къыхэкІыжами, ар и Гэр зэтедзауэ щыскъым. Пщащэр иджы долажьэ Тыркум муслъымэн шыгъынхэр шызыд «Моданиса» Іуэхушіапіэ ціэрыіуэм. «Модэ зэпІэзэрытым» бжьыпэр щызыІыгъ, къэрали 140-м ялъэІэс а хьэрычэт щІыпІэм Хьэлимэ илъэситікіэ дэлэжьэну зэгурыіуэныгъэ

СурэтыщІ-модельер, дизайнер, Адыгейм щэнхабзэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакІуэ, Адыгэ Республикэм и Къэрал саугъэтыр зыхуагъэфэща, «Лиги мира» республикэ жылагъуэ зэгу-хьэныгъэм и саугъэтыр зрата СтІащ Юрэ Мэхьмуд и къуэм и ныбжьыр нобэ

илъэс 90 ирокъу. Фокlадэм и 28-м Адыгейм егъэлъапІэ Адыгэ фащэм и къэрал махуэшхуэр, ар цІыхубэм къызэдащтауэ, адыгэ зэрыс щІыналъэ псоми щают. Сыт ар а махуэм щіытрагъэхуар, дуней псом къыщаціыхуа дэрбзэрым сыт и псэукіэ, сыт илэжьрэ илъэс 90-м нэса ліы ахъырзэманым? А упщІэхэми нэ-гъуэщІхэми, «Адыгэ псалъэ» газетым папщІэ, и гуапэу жэуап къаритащ ди нэхъыжьыфІым.

Интервьюр гъэмахуэм Мейкъуапэ щедгъэкІуэкІащ. Си ныбжьэгъу, АР-м щіыхь зиlэ и жураналист Тlэш Светланэ Стlащ Юрэ зэзгъэціыхуну си нэ къызэри-кіыр щыжесіэм: «ЩхьэусыгъуэфІ щыІэщ, СтІащыр мы гъэм илъэс 90 ирокъу, мы гьэм ильэс эо ирокьу, Адыгэ фащэм и махуэм и къежьапіэри къэбэрдей-хэм яхуэпіуэтэнщ», - жиіэри Юрэ деж псэлъащ. Нэхъы-жызфіым «хъзуэ» къыуеблэмэ. хигъэкlакъым. къыдэпсэлъэным къышымынэу, и ІэдакъэщІэкІ хьэпшыпхэм я гъэлъэгъуэныгъэ къытхузэригъэпэщащ. Сыхьэт бжыгъэ дапщэ-

кіэ убгъэдэсми урикъуну-къым Юрэ, сыт щхьэкіэ жыпіэмэ, абы и фащэхэм уеплъ къудей мыхъуу, езым уедэlуэн хуейщ. Зэ еплъы-гъуэкlэ «зэхэпхыу» къыбгурыІуэхэри яхэтщ, езыр къызыпхутепсэлъыхьын хуеи щыіэщ. «Япэ адыгэ кутюрье» зыфlаща дэр-бзэрым и коллекцэм Щlы кутюрье» зыфlаща хъурейм гуапагъэмрэ мамырыгъэмрэ, зэгурыlуэмрэ зэныбжьэгъугъэмрэ укъы-хуезыджэ гупсысэхэр теплъэ зыхуища фащэ пщы бжыгъэхэр хэтщ.

Абы и ціэр дыщэ Іуда-нэкіэ щыхидыкіащ лъэпкъ тхыдэм. СтІащым лъэпкъым дежкіэ иіэ мыхьэнэмрэ и цІэм и лъапІагъымрэ къыбжеІэ ар къыщалъхуа махуэр Адыгэ фащэм и махуэу ягъэуву къэрал махуэшхуэ зэращіам. А жэрдэмыр АР-м и Адыгэ Хасэм къыхилъхьэри, 2011 гъэм япэу ягъэлъэпlащ. Итlанэ, 2014 гъэм, къэрал статус игъуэтащ.

и гъэлъэгъуэныгъэ-Мейкъуапэ, Красно-Налшык, Псыхуабэ, [°]Красно-Кисловодск. Ставрополь къалэхэм къышызэрагъэпэшаш. апхуэдэуи, Сирием, Иорданием, Тыркум, США-м, Германием, Израилым, Эсто-США-м, Германием, нэгъуэщІ къэралхэми

шигъэлъэгъуащ. Иджыпсту СтІащым и лъэщапіэр здэщыіэр КъуэкІыпіэ къэрал музейм и лэжьыну. Си щхьэ хуэдэнри Кавказ-Ишхъэрэ къудамэу Мейкъуапэ дэтращ. Пшэдджыжым. жыхуи-Іа сыхьэт бжыгъэм ирихьэлізу, дыщіыхьащ и деж. Дэныр зи щІэщыгъуэ щІалэм хуэдэу, кІэстум зэпыт щыгъыу Гэрыгъадэ машинэм пэрысщ Юрэ. Піалъэ дэкІмэ, и гъэлъэгъуэныгъэхэм яхэувэну фэилъхьэгъуэм елэжьу. А пэшым щегъэувэкІар куэд мэхъу, нэр итхьэкъурэ, уеплъ пэтми защумыгъэнщіу. Итіанэ кърегъажьэ а фащэхэм я хъыбарыр, си упщІэхэм жэуап къаритурэ и ІэдакъэщІэкІхэр щегъэувэкІа адрей пэшым дешэ, апхуэдэурэ сыхьэт бжыгъэр дакъикъэ ныкъуэу блолъэт...

- Юрэ, уи ныбжьыр илъэс 90 ирокъу. Абы нэсахэр куэд щіащ загъэпсэхуу унэм зэрыщІэсрэ, уэ нэ-<u>гъуджэ къудеи пІумылъу</u> <u>Іэрыгъадэ машинэм уб-</u>

<u>гъэдэсщ.</u> - Сэ нэгъуджэ сlумылъу Іуданэр мастэм N3OV иджыри къыздэсым. Eтlyaнэрауэ, илъэс 70 хъуауэ сызыпэрыт Іуэхур лэжьыгъэу зэи къэслъытакъым. Сылэжьакъым зэи, творчествэм сыдихьэха мыхъумэ. Пщэдджыжьым жьыуэ сыкъокІуэри, содэ, собзэ, си ІэдакъэщІэкІхэр зрагъэлъагъуну хуейуэ музейм къакІуэхэм сахуозэ, сопсалъэ.

Сэ сытым дежи щІэ гуэр къызолъыхъуэ. ЩІэ гуэр къэзгъэщІыну, щІэ гуэр къасщізу ар ціыхухэм яхуэс-Іуэтэну, я пащхьэ ислъхьэну сфіэфіщ. Абы зэи сыхуэщхьэхыркъым

Илъэс 70-кlэ узыпэрыта Іуэхум удихьэха зэры- Сыту пэж ар!

СТІАЩ Юрэ:

Си лэжьыгъэхэм укъызыхураджэр мамырыгъэмрэ зэгуры цэмрэщ

хъуар сфіэгъэщіэгъуэнщ. Ціыхухъу іэщіагъэу пху-жыіэнукъым ар икіи абы щыгъуэм иджы хуэдэу, дэрбзэрхэр, щыІзу къы-

щІзкІынтэкъым.
- Сэ сызэрыцІыкІурэ творчествэм сыдихьэхырт. Ап-хуэдэу сыкъигъэщІащ. ІэщІагъэм зыхуезгъэсэну сыздэкІуэ лъэщапІэм щылажьэ нэгъунэ си анэм къыстатус игъуэтащ. хуагъэщІагъуэрт, и къуэр Дуней псом къыщацІыху ди лъэпкъэгъу дэрбзэрыр. сыщІегъуэжакъым. Си псэм фІэфІ лэжьыгъэр сщІащ, иджыри сощІэ. ЦІыхур бгъэдэхэн, пхуэпэн нэхъыфІ сыт щыІэ? Сыт хуэдиз гуфіэгъуэ къызитат си щхьэм япэу хуэздыжа кІэстумым.

Си гум сызыхуиша ІэщІагъэрщ сызыпэрытыр. Си Іуэху щІэкІэри къыхэзыхыжар, къэзыгупсысар сэращ. Сэ сыхуеякъым хьэрычэт Іуэхум сыхыхьэну, зыгуэрхэм сахуэдэурэ ахъшэ къэзщызгъэтыжат, апхуэдизкіэ фащэхэмрэ тхыпхъэщіыпхъэхэмрэ сыдахьэхати. Си гъащіэ псом си улахуэмкіэ сыщахуэурэ здыуэ аращ мы фащэхэр. Си дежкІэ сытым дежи нэхъыщхьэу щытари, щытри, цІыхухэм дахагъэ гуэркІэ сахуэупсэнырщ, гупсысэ пэжым тесшэнырщ, къыхуезджэнырщ. фІым Фащэ здыуэ сымыщэ щхьэкіэ, зыдыф куэд згъэса-уэ, Мейкъуапи, Краснодари, нэгъуэщІ къалэхэми щолажьэ. Нобэ «Налмэс» ансамбль цІэрыІуэр зыхуапэр сэ си гъэсэнщ

Зэи сытезэшакъым си сужэгъунуи сигу Іуэхум, къэкlакъым. Лъэпкъ фа[,] щэ щыхъукІэ, дауи, абы и пкъыр къэнэжын хуейщ, ауэ ар сытым дежи пхуегъэфІэкІуэнущ, зыпхуегъэужьынущ уи акъыл, зэфІэкІ къызэрихькіэ. Адыгэм и философиер хуабжьу куущ. Фащэ къудеймкІэ куэд пху-

жыІэнущ. Лъэпкъым хуэгъэзахэм нэмыщІ, дунейпсо гугъуехьхэм сытопсэлъыхьыф сэ си ІэдакъэщІэкІхэмкІэ. Зэманым зыкъыкІэрызмыгъэхуу сыкъыдогъуэгурыкІуэ. Блэкіар къызогъэщіэрэщіэж, щыІэр утыку къызохьэ, къэ-

кІуэнум сыхуолажьэ. <u>- Ю́рэ, уи І́эдакъэщІэкІхэр,</u> къанэ щымы зу, уи псалъэхэм щыхьэт ятохъуэ, мыхэр дахэ къудейкъым, атІэ Іуэхугъуэ гуэр къаlуатэ. Тхылъ, газет укъеджэм хуэдэу, дэтхэнэми зыгуэр къыбжеlэ. <u>Куэд щІащ уэ уи лэжьы-</u> гъэхэр «псалъэу» журналистхэм зэрытрагъэјукірэ.

гугъу сощі. Дунейр лъэныкъуэ куэду зэхэлъщ, зэмылІэужьыгъуэ куэди щызокІуэ. ФІыи, Іеи, нейпсо щэнхабзэ» форусэбэпи, мыхъумыщіи къыщохъу, дыщрохьэлІэ. Си лэжьыгъэмкІэ нэхъ згъэбелджылыр фІыращ, цІыху рэ зэхущытыкІэм куэд зэре-

хуэм, зэхъуэкІыныгъэхэм я

лъытарщ. - Фащэ нэхъ цІэрыІуэу зы-<u>бжанэ уиІэщ. ЗэрыжыпІауи,</u> гурыІуэныгъэмрэ <u>зыгуэрым и дамыгъэу,</u> нобэ музейхэр, гъэлъэ-гъуэныгъэхэр ягъэдахэ. Сэ фІыуэ слъагъур Адыгэ <u>Республикэм и цІэр зы-</u> тет фащэ удзыфэрщ, ды-щэ ІуданэкІэ хэдыкІауэ. Уафэ къащхъуэр зи плъы-фэ фащэр ООН-м хуэбгъэпсащ, уеблэмэ журналистхэм я лэжьыгъэр къри- хъунущ кавказ хабзэжьымрэ зэрымытыншыр <u>бгъэлъэгъуащ</u> фащэ плъыжь дахэм. Абы ди газетым и ціэр, «Адыгэ пса-лъэр», щыхэдыкіауэ къы-<u>зэрыщызгъуэтар,</u> лейуэ гуапэ сщыхъуащ. Нобэ нэхъ гъунэгъуу слъэгъуа «Тыргъэтауэрэ» <u>«Джэгъэтейрэ» фащэхэм</u> <u>сатхьэкъуащ.</u>

- Гъэлъэгъуэныгъэхэм сыхэтурэ Америкэми сыкъыщащіэ хъуащ 1990 гъэхэм. 1993 гъэм Нью-Джерси къикІри письмо къысіэрыхьащ, абы щыІэ ди лъэпкъэгъухэм я къэфакіуэ ансамблым фащэ яхуэздыну срагъэблагъэу иту. Апхуэдэ жэрдэм зыщІахэм зыкъыпхуагъэзауэ «хьэуэ» къыхэбгъэкі хъурэт. МазихкІэ сыщылэжьауэ щытащ. пэрытхэм. АдыгэбзэкІэ къы-«Джэгъэ-«Тыргъэтауэ», тей» цІэхэр зыфІэсща фащэхэри, нэгъуэщІ зы цІыхубз фащэ дахи здэсшат абы. Абы ирихьэлІэу Вашингтон Унэ Хужьым и утым Лъэпкъ шэнхабзэхэм я махуэм ирихьэлІэу гъэлъэгъуэныгъэ шекІуэкІырти, сэри сыха-

гъэхьаш. Гъэлъэгъуэныгъэм еплъы-

зыхъумэжыныгъэмкІэ лъэбакъуэшхуэт. Илъэс 30 ипэ республикэ дыхъуащ. и мыхьэнэ псори къагурыІуэну сыхуейщ дэт-хэнэ зы адыгэми. Мис абыхэм сыхуашащ къэрал ныпу узыІуплъэ фащэр дыным. Абы дыщэ ІуданэкІэ щыхэдык ащ вагъуэ 12-мрэ шабзищымрэ. Апхуэдэуи ди

зиІэ цІыхур

я гъусэу

темытхыхьа

жэрдэм

щызэрахьэхэм

гъуэныгъэм

я фащэхэм.

къызэригъэпэща

къызбгъэдыхьащ.

2015

икІа фащэхэр дуней псом

Іуэхум зэрыхэтым. А гъэлъэ-

америкэ хъыбарегъащІэ Іэ-

натіэ щыіэжтэкъым. Абы

къекІуэлІахэм я еплъыкІэр

гъэтауэрэ» «Джэгъэтейрэ»

гъэм

мым срагъэблэгъауэ щы-

таш. Абы си лэжьыгъэхэр

видеокІэ щызгъэлъагъуэу-

куэдми фіыщіэ къысхуащіу

м и фащэр» лъэпкъ зэ-

пэщыныгъэмрэщ зи дамы-

гъэр. Зэ ІуплъэгъуэкІэ ар

адыгэ бзылъхугъэ фащэ

къызэрыгуэкІщ. Ауэ пща-

шэм и ІитІыр иІэта нэужь,

зэпэхъурей мэхъу, плане-

тэр уи нэгу къыщІигъэхьэу. ООН-р къыщызэрагъэпэ-

шамрэ (1945) фащэр щыз-

дамрэ (1995) тетщ абы.

ООН-р зытетыпхъзу къз-

слъытэ хабзэмрэ. Ціыхуиті

зэпэщІэувам бзылъхугъэм

и ІэлъэщІыр я зэхуаку дидза

нэужь, зэзэуэныр щагъэту

щытащ. ООН-м и мыхьэнэм

теухуа бзылъхугъэ фащэм си

нэгу къыщІигъэхьэр аращ.

жыхуэпІэ

гъэмыс щекіуэкіа Журна-

ренцым сыхэтащ, гъэлъэ-

гъуэныгъэ къышызэзгъэпэ-

уэхэм хокіуадэ. Сэ фіыщіэ

яхузош а лэжьыгъэ гугъум

Іэмал иІакъым. Тхьэм фи-

гъэпсэу вжызоІэ журналист

псоми. «Адыгэ псалъэм»

Адыгэ Республикэм хуэз-

гъэпса фащэм лъабжьэ

лъэхъэнэм дэ автономие

къызэрыдатам ди лъэпкъыр

Совет Союзым и

зэпэщІзувэныгъэхэм.

шылажьэхэми.

секретариатым - 42-22-66.

иІэш.

листхэм я дунейпсо конфе-

Мыбдежым

сыщытепсэлъыхьаш.

39lv39-

зэбгъапшэ

жэгъэгум и ц!эмрэ ар къы-щыунэхуа гъэмрэ (1991) тетщ. - Ди гуапэ зэрыхъущи, нобэрей щ!алэгъуалэм фащэр «щат!эгъэж», абы иіэ щізупщіэр гъз къзс нэхьыбэ мэхъу. Фащэ зыдхъноэ мэхъу. Фащэ зыд-хэм я бжыгъэр хохъуэ, уеб-лэмэ, ар фейдэ хъарзынэ къызыпэкіуэ хьэрычэты-щіз іуэху хъуащ. Лъэпкъым къыдекіуэкі фащэр къэ-гъэщізрэжьным, ар ціыхухэм фіыуэ егъэлъагъужыным уэ куэд хэплъхьауэ къызолъытэ.

- Сэ куэдрэ сылэжьэн хуей хъуащ адыгэ фащэр тыкуэнхэм къышалъхьэжын папщіэ. Зэманкіэ узэІэбэкІыжмэ, абы хуей щІагъуэ щыІэтэкъым. ИкІи сфіэфіщ ар дыныр, щэныр бизнес лІзужьыгъузу зэрырагъэжьар. Си гур хегъахъуэ ар щІалэгъўалэм зэрызыщатІэгъэжми.

Сыт хуэдэ лъэпкъми и псэр зыхэлъыр и щэнхабзэмрэ гъуазджэмрэщ, и анэдэлъхубзэрщ. Нобэ дунейм тетш абыхэмкІэ бей лъэпкъ куэд, адыгэхэри абыхэм язщ. Адыгейм япэ къакІуэхэм ялъагъуну нэхъ къащтэр щыпсэу лъэпкъым хабзэрш, [°] бгъэдэлъ хъугъуэфІыгъуэрщ, адрей псори Москва, Санкт-Петербург е нэгъуэщІ щІыпІэхэм щалъагъу. Мис абы и лъэныкъуэкІэ лъэпкъ щэнхабзэм мыхьэнэшхуэ иІэщ. Апхуэдэ дыдэщ бзэр хъумэным дызэрыхуэсакъын хуейри. Дэтхэнэ хьэпшыпми адыгэцІэ иІэш, атІэ а бзэр хъумэн щхьэ хуэмейрэ?!

гъэлъэгъуэныгъэкърихьэлІэ куэдым хэм ягъэщІагъуэ ди лъэпкъыр ІуэрыІуатэкІэ, тхыдэкІэ, хабзэкІэ зэрыкъулейр. Псалъэм къыдэкlуэу жыпlэмэ, Іэдииху, Лашын, Сосрыкъуэ, Нартхэр, нэгъуэщІ цІэхэр зиІэ фащэхэр щалъагъукіэ, къыщіоупщіэ. Сэ абыжеловыже дехарания и мех Зы фащэм и теплъэмрэ ар зезыхьа ліыхъужьым и хъыбарымрэ уи нэгу къыщІи-гъэхьэфынущ зэбгъэцІыхуа лъэпкъым и шыфэлІыфэр.

Нобэ тынш хъуащ фаплъыжьри журналистхэм ятезухуащ. 2008 гъэм Дыщэр бдыныр, ар зыщэхун зэрыщыіэми ущогуфіыкі. Иджыпсту абы епхьэлІэну псори хьэзыру къыпхуощэху. Сэ а псори си Іэкіэ сщіыжырт. Уеблэмэ гъущіым щауэ. Абы сыкъикІыжа къыхэщІыкІа ету иным илъ фіамыщіыр зэщіэплъэн папщіэ си іэр игъэузанэужь, здащ а фащэр. Сыт щхьэкlэ жыпlэмэ, илъэс къэс журналисти 100 хуэдиз уэ щІэзупскІэу зэрыщытар иджыри сощІэж. Ауэ а узыхуэныкъуэу умыгъуэтым уи акъылыр игъэлажьэрт, хэкІыпІэ гуэрхэр къуигъэгупсысырти, уи лэжьыгъэр дэкІ газетыр хэзмытхэнкІэ нэхъри щіэщыгъуэ ищіырт. Юрэ, дэ узэрытцІыхур фащэхэмкІэщ, аращ

ціэрыіуэ узыщіари. Ауэ нобэ япэу гъунэузыщІари. гъуу слъагъу мы панно щхъуэкіэплъыкіэхэм уелэжьыныр сытым къыхэкіа? Декоративно-прикладной къригъэлауэ жыпіэ хъунущ, гъуазджэкіэ зэджэу иужь-

мы Іуэхум адыгэмэ щыб-

рей ліэщіыгъуэм къежьа

Дауи, ухуитщ мыпхуэдэ ну, ауэ уи нэгу къыщlэ-гъэхьэт, блыным фlадзэу щыта арджэнхэр, пщащэхэм фащэ щащыгъым и деж яІыгъыу щыта жьыхур, дыщэидэкІэ хадыкІыу щыта щэкі кіапэхэр. Ахэракъз панно хъужыр. Сэ сытым дежи жьымрэ щІэмрэ зы Іуданэ псыгъуэкІэ зэспхыну сыхэтщ. Мис мы лэжьыгъэхэм къагъэлъагъуэ а тlур къызэдэгъуэгурыкІуэну Гэмал зэрыщыіэр.

Уэ гу зылъыпта мы Іуданэ щхъуэкІэплъыкІэ дахэхэри зыщІыжыр сэращ. СфІэфІщ панномкІэ зы Іуэхугъуэ гуэр къэзгъэлъэгъуэну, философие гупсысэ гуэр щІэслъхьэну, абы еплъым и гур псэху къудей мыхъуу зы щхьэпагъ гуэр «къыжриІэу» Ахэр къыхэщіыкіащ щэкІым, къыхэсщІыкІыфынущ сэ. ПхъэнкІийми къыхэсщІыкІыфынущ гъэм и нэщэнэу, кІэрыхубжьэрыхукІэ дунейр умыў ціэпіў ар зыгуэркіэ къэб ^{*}зэрыхъуным цІыхухэр къыхуезджэў. Апхуэдэ лэжьыгъэ куэд сиІэщ.

къызыхэщІыкІам мыхьэнэ естыркъым, сэркІэ нэхъыщхьэр абы купщІэрщ. ТхылъымпІэми къыпхухощІыкІ панно, дахэу, мыхьэнэ иІэу, цІыхум къыхуэщхьэпэн, абы гум зы фІы гуэр къыщигъэушын хуэдэу. Театрым кІуа цІыхум, абы щІэсыху, и дунейм зехъуэж, зы фТы гуэр, гуапагъ гуэр и гум къыщоуш. Апхуэдэщ паннохэм ягъэзащІэ къалэнри.

зэхэджэкІэр зыгуэрым къигупсысауэ щы ами сщ эркъым, ауэ сэ езыр-езыр сыхуэкІуащ. Пэжщ, зэІущэныр, дауи, ди лъэпкъ ІэпэІэсагъэщ. абы и щыхьэткъэ! Сэ куэд щІэзджыкІащ адыгэм и тхыдэм, ІуэрыІуатэм, хабзэм теухуауэ. Декоративно-прикладной гъуазджэм ухэмыувэфынкіэ Іэмал иІэкъым апхуэдэ беягъ убгъэдэлъу. Япэу сщІахэм ящыщщ <1864», «Ирахуахэр» паннохэр, ахэр къызэрыбгурыlуа-щи, зытеухуар 1864 гъэм къэхъуа Іўэхугъуэ гуузхэрщ, адыгэ лъэпкъым и хэкур зэрырагъэбгынарщ. Ахэр хуабжьу ягу ирихьащ къэрал зэмылІэужьыгъуэхэм щыпсэу адыгэхэм. Лъэпкъ паннохэм яхыубжэ хъунущ «Мамырыгъэ ирелъ уи унагъуэм» лэжьыгъэри. Ар адыгэ жьэгум хуэдэу щащ, гуапагъэ, мамырыгъэ, зэгурыІуэ илъыным и нэщэнэщ. Абы и щхьэм тетщ Іуданэ зэмыфэгъуу блыкІэ хэдыкІа лэгъупыкъур. Ахэр зэбгъурылъ щыхъукіэ, зыкіи зэмыщхь лъэпкъхэр, цІыхухэр мамыру къызэдэгъуэгурыкіуэ цхьэ мыхъурэ?! Дунейпсо мыхьэнэ зиІэ-

хэм ящыщщ, псалъэм папщІэ, щІы хъурейм и макет цІэрыІуэр. Ар ди планетэм шыпсэу цІыхухэм лъэпкъ зэныбжьэгъугъэм, шыІэныгъэм хуэгъэпсащ. Ар зэрыхэздыкіа данэ ІукъыщІэсІукІаўэ щытащ, апхуэдэуи цы јуданэкій селэжьащ. «Щыіа-(«ШыІэныгъэ»-**Н.З**.) жиІэу адыгеибзэкІи тетщ абы. ЦІыху псори, зыщыщ лъэпкъми, зэрихьэ динми емылъытауэ, шыІэныгъэрэ зэгуры уэрэ я зэхуаку дэлъу зэбгъэдэтын хуейщ. Абыкіз дэ сэбэп къытхуэхъунущ дахагъэмрэ гъуазджэмрэ.

НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэщ. Адыгэ Республикэм шІыхь зиІэ и журналист. Налшык - Мейкъуапэ

Зэкъуэшхэр зэхуэарэзыуэ зэбгъэдокІыж

«Спартак-Налшык» (Налшык) – «Дружба» (Мейкъуапэ) - 0:0. Налшык. «Спартак» стадион. Фокlадэм и 26-м. Ц́Іыху 300 еплъащ.

Судьяр: Шипков (Белореченск).

«Спартак-Налшык»: Антипов, Сындыку, Шумахуэ 3. Пуп (Бэчбо, 82), Бажэ, Дэхъу (Къумыкъу, 56), КіэдыкІуей, Ольмезов, Бенедык (Черткоев, 57), Шумахуэ И., Хьэшыр А.

«Дружба»: Хьэшыр Т., Хайманов, Гаракоев (Крылов, 68), Іэшэ, Кириленкэ, Пекъу, Къуэн, Дэтхъужь (Делэкъу, 68), Мэкъуауэ (Антоненкэ, 76), Уэрэзей.

Дагъуэ къыхуащIащ: Сындыкум, Датхъужьым, Бенедык, Шумахуэ И., Мэкъуауэм, Уэрэзейм, Хаймановым, Черткоевым, Шумахуэ 3.

Джэгум къыхахуащ: Шумахуэ 3.

Футбол Лъэпкъ Лигэм и етІуанэ дивизионым щекІуэкІ зэхьэзэхуэм хыхьэу вэсэмахуэ «Спартак-Налшыкым» къригъэблэгъат Майкъуапэ и «Дружба»-р. ЗэlущІэр командэхэм хуабжьу къыщадзащ. Зэпэщатыныгъэр гъуэрыгъуэурэ лъэныкъуитІымкІи щекІуэкІырт. Абыхэм ящыщ зым «Дружба»-м и гъуащхьэхъумэныкъуэ, нэхъапэм «Спартак-Налшыкым» щыджэгуа КІыщ Залым налшыкдэсхэм яющюкіри, Антиповым и гъуэм еуащ. АршхьэкІэ топыр шхьэпрылъэташ.

Япэ Іыхьэм и ныкъуэм къызэригъэлъэгъуамкІэ, хьэщІэхэр нэхъ жыджэрт. «Спартак-Налшыкым» и ебгъэрыкІуэныгъэхэм ящыщ зыр къызэпаудри, мейкъуапэдэсхэм контратакэ псынщіэ къызэрагъэпэщащ. Абы кърикlya угловойм иужькlэ «Дружба»-р япэ ящыным зымащіэщ иіэжар, арщхьэкіэ ди къуэш республикэм къикІахэм яхэт КІыщ Залым топым зэрыхуейм хуэдэу аргуэру техуакъым. Апхуэдэ щытыкІэ шынагъуэ зытІущ иджыри налшыкдэсхэм я штрафнойм къыщекІуэкІащ, ауэ абыкіэ Іуэхур зэфіэкіащ.

Командэхэм загъэпсэхуну икІыным куэд къэмынэжауэ, «Спартак-Налшыкыр» япэ ищыным пэгъунэгъу дыдэ хъуат. Хэгъэрейхэм я ебгъэрыкІуэныгъэр къыщІэзыдза Дэхъум топыр ЛІупым и дежкІэ къыхитащ, ауэ иужьрейр щхьэкІэ зэуа топыр «Дружба»-м и гъуащхьэтетым къи-

Етіуанэ Іыхьэр ди щіалэхэм нэхъ жыджэру къыщіадзащ. Штрафнойм щекІуалІэм къыпэува гъуащхьэхъумехем топыр яІэримыгъэхьэн папщІэ Ольмезовыр лъэщу еуащ, ауэ зымащІэкІэ гъуэм щхьэпрылъэтащ.

Мейкъуапэ къик а командэми ебгъэрык Іуэныгъэ зыбжанэкІэ жэуап къаритыжащ хэгъэрейхэм. Абыхэм ящыщ зым хабзэр къызэпиуду фІэкІа Іэшэ Анзор къыхуэгъэувы акъым Шумахуэ Заур. Судьям абы къыпэк уэу дагъуэ къыхуищІащ ди гъуащхьэхъумэм.

ЗэІущІэм хухаха зэманыр иухыным куэд къэмынэжауэ, «Спартак-Налшыкым» и ебгъэрыкІуэныгъэм хэту топыр къызы Іэрыхьа Хьэшыр Алан штрафнойм ихьауэ гъуащхьэтетым хуэзанщІэ щыхъуам, хабзэр къызэпауду фІэкІа къахуэгъэувы акъым - пенальти. Ар игъэзэщ эну и пщэ дилъхьэжащ Бажэ Амир. Хэгъэрейхэм я капитаныр зэуа топыр угловойм игъэкlуащ «Дружба»-м и гъуащхьэтет, ирауда Алан и къуэш Хьэшыр Темырлан. 85-нэ дакъикъэми Ольмезовыр штрафнойм пэмыжыжьэу щрауда иужькіэ топым еуари Бажэращ, арщхьэкіэ аргуэрми гъуэм техуакъым.

90-нэ дакъикъэр екіуэкіыу налшыкдэсхэм хэщіыныгъэ ягъуэтащ. Хабзэр къызэпиуду судьям етІуанэу дагъуэ къызыхуищІа Шумахуэ Заур джэгум къыхахуащ икІи къыкіэлъыкіуэ зэіущіэм губгъуэм къихьэну іэмал иіэну-

Епщыкіузанэ джэгугъуэм и адрей зэіущіэхэм мыпхуэдэ бжыгъэхэр къарикІуащ: «Динамо» (Ставрополь) «Тіуапсы» (Тіуапсы) - 5:1, «Биолог-Новокубанск» (Прогресс) - «Форте» (Таганрог) - 0:0, «Легион-Динамо» (Мэхъэчкъалэ) - «Кубань-Холдинг» (Павловская) -0:0, «Мэшыкъуэ-КМВ» (Псыхуабэ) - «Алания-2» (Владикавказ) - 4:1, «Черноморец» (Новороссийск) - «Ротор-2» (Волгоград) - 4:0.

КъыкІэлъыкІуэ джэгугъуэр «Спартак-Налшыкым» Владикавказ щригъэкІуэкІынущ. Жэпуэгъуэм и 3-м ар ІущІэнущ «Алания-2»-м.

ЖЫЛАСЭ Замир.

Урысей Федерацэм футболымкІэ и етІуанэ дивизионым и Япэ гупым 2021 - 2022 гъэхэм зэхьэзэхүэр зэрыщекіуэкіыр

Командэхэр		Къ.	3.	ΦΙ.	T.	Ο.
1. СКА 2. «Анжи» 3. «Форте» 4. «Динамо-Мэхъэчкъалэ» 5. «Чайка» 6. «Черноморец» 7. «Легион Динамо» 8. «Мэшыкъуэ-КМВ» 9. «Спартак-Налшык» 10. «Кубань Холдинг» 11. «Биолог-Новокубанск» 12. «Динамо Ставрополь» 13. «ТІуапсы» 14. «Дружба» 15. «Ротор-2» 16. «Алания-2» 17. «ЕсэнтІыгу»	10 10 10 9 9 11 10 10 10 11 10 11 10 11 10	8 8 6 6 6 5 4 4 3 3 3 3 3 3 2 2 1 1	1 0 3 2 1 2 4 3 4 3 3 2 1 3 1 2 1	1 2 1 1 2 4 2 3 3 4 4 6 6 6 6 7 8 8	21-5 19-4 21-9 16-4 20-5 18-13 13-7 16-13 7-8 10-12 14-12 17-17 8-16 8-19 6-19 10-32 7-36	25 24 21 20 19 17 16 15 13 12 11 10 9 7 5

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм ЩэнхабзэмкІэ и министерствэм, «КъБР-Медиа» къэрал кіэзонэ Іуэхущіапіэм, КъБР-м и Журналистхэм я союзым, «Горянка», «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгэ псалъэ», «Заман», «Советская молодежь» газетхэм «Литературная Кабардино-Балкария», «Іуащхьэмахуэ», «Минги-Тау», «Солнышко», «Нур», «Нюр» журналхэм я редакцэхэм, «Къэбэрдей-Балъкъэр» телекомпанием, «Эльбрус» тхылъ тедзапІэм, «КъБР-инфо» хъыбарегъащіэ агентствэм я лэжьакіуэхэм гущіыхьэ ящыхъуащ «Горянка» газетыр къыдэзыгъэк редактор Елоев Арсен ДжэбрэІил и къуэр зэрылІар икІи абы и Іыхьлыхэмрэ и благъэхэмрэ яхуогузавэ.

Редактор нэхъыщхьэ ЖЫЛАСЭ Заурбэч

Редколлегием хэтхэр:

ЖьэкІэмыхъу Маринэ (унафэщІредактор), Ширдий Маринэ (унафэщІ-редактор), Къаншокъуэ Эллэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, Къумахуэ Аслъэн, НэщІэпыджэ Замирэ, Чэрим Марианнэ, ШхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» КъБР-м газетыр и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ,

Лениным и уэрам, 5

рэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ 40-15-31; хъыбарыщІэхэмрэ спортымкІэ 42-22-88, 42-60-53, 42-22-89; зэдзэкІакІуэхэм -42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІэнатІэм - 42-26-41; сурэттеххэм - 42-75-78, 42-63-64.

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секре-

тарым - 42-56-19; унафэщІ-редакторхэм - 40-48-

54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82;

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэм-

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту шыткъым.

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщ Гэныгъэхэмк Гэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 2016 гъэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІ́эм ПИ №ТУ07-00117-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 156-рэ къыдокІ. «Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадзащ. (12+) 357600, Ставрополь край, ЕсэнтІыгу къалэ, Никольскэ уэрам, 5-А

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ ДыщэкІ Соня, редактору Истэпан Залинэ, корректорхэу Инэрокъуэ Азэмэт (3, 4-нэ нап.), Наужьокъуэ Заирэ (1, 2-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящ Іащ Дол Маринэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ.

Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Индексыр П5894 • Тираж 1.860 • Заказ №2155